

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

Concept Jaarstukken 2019

Versie dd. 6 april 2020

Tbv AB 9 april 2020

Inhoud

1	Voorwoord.....	3
2	Jaarverslag.....	5
2.1	Inleiding.....	5
2.2	Programma vergunningen	5
2.2.1	Terugblik 2019	5
2.2.2	Resultaten programma vergunningen	6
2.3	Programma toezicht en handhaving	7
2.3.1	Terugblik 2019	8
2.3.2	Resultaten programma toezicht en handhaving	10
2.3.3	Projecten van toezicht en handhaving	11
2.4	Programma advies	12
2.4.1	Terugblik 2019	12
2.4.2	Resultaten programma advies	13
2.5	Programma algemeen en projecten	14
2.5.1	Terugblik en resultaten 2019.....	14
2.5.2	Projecten van toezicht en handhaving	15
2.6	Stelseltaken	16
2.6.1	Complexe handhaving	17
2.6.2	Complexe vergunningverlening.....	18
2.6.3	Overige stelseltaken (uitgevoerd door OD's)	18
3	Bedrijfsvoering.....	21
3.1	Inleiding.....	21
3.2	Uitgangspunten bedrijfsvoering en bekostiging	21
3.2.1	P&C-cyclus.....	21
3.3	Medewerkers (sociaal jaarverslag)	23
3.3.1	Professionalisering en ontwikkeling	23
3.3.2	Vitaliteit en duurzame inzetbaarheid	23
3.3.3	Leeftijdsopbouw / gender / instroom-uitstroom	25
3.4	Facilitaire diensten	27
3.5	Financiële weerbaarheid en risico's.....	28
3.6	Governance	30
3.7	Overige bedrijfsvoering (verplichte paragrafen BBV)	31
4	Jaarrekening	32
4.1	Grondslagen bij het opstellen exploitatieresultaat	32
4.2	Staat van baten en lasten; programma indeling	33
4.3	Financiering	36
4.4	Staat van baten en lasten; categoriale indeling	37
4.5	Toelichting op de staat van baten en lasten	38
4.5.1	Personeelskosten	38
4.5.2	Huisvesting, ICT- en facilitaire kosten	41
4.5.3	Baten	42
5	Balans per 31 december 2019.....	43
5.1	Waarderingsgrondslagen	43
5.2	Balans	44
5.2.1	Vaste activa	44
5.2.2	Vaste passiva	46
5.2.3	Vlottende passiva (met looptijd korter dan jaar)	47
5.3	Niet uit de balans blijken verplichtingen	48
5.4	Sisa verantwoording	49
6	Ondertekening.....	49
	Bijlage 1: Specificatie baten per partner	50
	Bijlage 2: Organogram per 31 december 2019.....	58
	Bijlage 3: VTH Dashboard.....	59
	Bijlage 4: Controleverklaring.....	60

1 Voorwoord

We stonden samen met onze partners voor stevige uitdagingen. De actuele maatschappelijke discussies over de PFAS-normen waardoor de bouw weken stil lag, de toename in dumpen van drugsafval met de maatschappelijke kosten van dien, de groeiende invloed van de onderwereld in de bovenwereld, met als negatief bijeffect de druk op het democratisch bestel en het veelvuldig gebruik van lachgas door jongeren in het uitgaansleven. Het is maar een greep uit de thema's en kwesties die wij afgelopen jaar tegenkwamen. Hoe verschillend de thema's ook zijn, ze hebben gemeen dat het in veel gevallen de uitvoeringsdiensten zijn die dagelijks geconfronteerd kunnen worden met de effecten van beleid, wet- en regelgeving en visie op handhaving. Onze mensen komen 'in het veld' soms de excessen tegen.

We hebben daarover goede gesprekken met onze partners. Voor 2020 wordt de uitdaging nog groter. Vanwege de financiële positie van gemeenten, zullen we met elkaar scherp moeten zijn op hoe we de vraagstukken, die op ons af komen, effectief en efficiënt kunnen aanpakken.

Medewerkers van ODRA stuiten, als zij aan tafel zitten bij een ondernemer, enerzijds op de onmogelijkheden van de regelgeving, anderzijds zien zij de mazen in de wet. Zij komen in hun onderzoeken de grenzen tegen tussen onder- en bovenwereld. Dat is waardevolle informatie. Wat ons betreft mogen we op dat punt als omgevingsdienst pro-actiever zijn en meer met partners afstemmen en samenwerken. We zouden onze ervaring en deskundigheid vaker kunnen inzetten voor de ontwikkeling van beleid op lokaal, nationaal- en internationaal niveau.

Trekken we dan een te grote broek aan? En is daar meer capaciteit voor nodig? Nee, we zijn immers deskundig en hebben veel kennis en ervaring in huis en kunnen die makkelijk met elkaar delen. Met onze kennis kunnen beleidsmakers en wetgevers juist hun voordeel doen. Onze medewerkers weten waar ze het over hebben en wat in de praktijk de bestuurlijke dilemma's zijn, zowel inhoudelijk als financieel. En dat wordt gewaardeerd, blijkt uit de klanttevredenheidsonderzoeken.

Communicatie over ons toezicht- en handhavingswerk hebben we bewust opgezocht. Dat heeft, blijkt eens te meer uit de lachgasactie in Arnhem, een stimulerende waarde op het naleefgedrag en is impliciet een schouderklop voor ondernemers die het wel volgens de regels doen.

Als omgevingsdienst hebben we onze naamsbekendheid vooral te danken aan de 'klassieke' VTH-taken: vergunningverlening, toezicht en handhaving. Wat we concreet doen leggen we ieder jaar vast in werkprogramma's. De werkprogramma's die we eind 2018 met onze opdrachtgevers afspraken, hebben we gehaald. De ontwikkeling in deze programma's heeft de trend in de groei van de economie gevolgd.

Als uitvoeringsdienst werken we horizontaal samen. Dat is kenmerkend voor de netwerksamenleving van nu. Die bouwt op zelforganisatie en wederkerigheid. Met onze medewerkers voegen we waarde toe aan de gezamenlijke ambitie van die samenwerking. Een netwerksamenleving is betrekkelijk anoniem, maar beoordelingen en kritieken over de manier van handelen in een casus, bepalen grotendeels de reputatie. Dat hebben we gemerkt met de aandacht in de landelijke media die we ongewild kregen voor complexe handhaving.

Wegkijken en de hete aardappel doorschuiven, omdat we niet het bevoegd gezag zijn, kan niet in deze tijd. Onze belangrijkste stakeholders - de inwoners van de 10 gemeenten in de

regio Arnhem en de bedrijven in ons werkgebied - hebben niets met onze terminologie. Zij willen weten waar ze aan toe zijn en adequaat geïnformeerd worden.

Voor de inwoners van onze regio zijn we één overheid. Dat is een reden om onze manier van samenwerken en positionering met medeoverheden te verbeteren. Dat het meteen goed gaat is nog geen vanzelfsprekendheid. Daar moeten we in leren. Het fenomeen één overheid komt straks terug in de filosofie achter de Omgevingswet.

We staan wat betreft de Omgevingswet aan het begin. We hebben afgelopen jaar programma's ontwikkeld en zijn op weg gegaan: van toetsen en controleren, naar registreren en faciliteren. De Omgevingswet is een gezamenlijke opgave tussen ODRA en haar klanten. Dat vraagt van ons anders denken en anders doen, met vertrouwen van onze klanten als sleutelwoord. Vertrouwen heb je niet, dat verdien je. Intern en extern.

Ook voor complexe handhaving staan we aan een nieuw begin. In 2019 is samen met de provincie en andere omgevingsdiensten in Gelderland een programmaplan 'Complexe Handhaving' opgesteld. Kern van het plan is uniformiteit, bundeling van expertise en dus kwaliteitsverbetering in de aanpak van toezicht en handhaving op (provinciale) complexe bedrijven.

Outputfinanciering

In 2019 gaven we de kwaliteit van ons werk een extra impuls. Per januari 2020 starten we met outputfinanciering. Voor de meest voorkomende producten van ODRA geldt dan een vaste prijs en een resultaat- en kwaliteitsdoelstelling. Zo wordt onze bijdrage aan een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving nog zichtbaarder. De voorbereidingen hierop vergen aanpassingen in onder meer het financiële systeem. We hadden afgelopen jaar de projecten 'Ondersteuning op orde', 'Medewerker van de toekomst' en 'Faciliteiten van de toekomst' om de basis van onze organisatie te verstevigen. Daar zijn we heel ver in.

Het is aan ons om werkzaamheden effectief en efficiënt in te richten, zo transparant mogelijk te maken en de informatievoorziening te verbeteren. Het klanttevredenheidsonderzoek is daarvoor een indicator. In 2019 hebben we respondenten gevraagd naar hun oordeel over de clusters vergunningen en toezicht. Bij een respons van 24% is 79% tevreden, waarvan 29% zeer tevreden. Als belangrijkste verbeterpunt krijgen we uit het onderzoek mee de informatievoorziening aan onze klanten.

Afgelopen jaar is gebleken dat onze partners voor grote financiële uitdagingen zijn komen te staan. Die uitdagingen zijn gemeentebreed, maar hebben toekomstige weerslag op ODRA. Partners hebben aan ODRA gevraagd om er alles aan te doen, de kosten de komende jaren structureel te reduceren. Er is afgesproken om dat in de begroting 2021 in te bedden. Vooruitlopend hierop: We sluiten 2019 af met een klein (€ 8.518) negatief financieel resultaat. We zijn tevreden met dit resultaat, omdat in augustus de prognoses aanzienlijk somberder waren. In de zomer 2019 zijn de afspraken rond de CAO definitief geworden. Daarin was een niet begrote éénmalige uitkering opgenomen voor alle medewerkers, die uitsteeg uit boven de in de begroting opgenomen indexering. Het bestuur van ODRA is gedurende het najaar geïnformeerd over een prognose tot aan circa 2 ton tekort. Dat het financieel resultaat meevalt ten opzichte van deze prognose is te danken aan het bereiken van een structurele besparing op de kosten van onze gastheer, mitigerende maatregelen op gebied van de productiviteit van onze medewerkers en door een laag gemiddeld verzuim. Ten opzichte van 2018 is het verzuim met 1,4% gedaald naar 4,5%.

Ruben Vlaander

Directeur Omgevingsdienst regio Arnhem

2 Jaarverslag

2.1 Inleiding

Dit jaarverslag toont de resultaten van de uitvoering van onze reguliere VTH-taken in 2019 op gebied van bouw en milieu. Deze informatie (hoofdstuk 2) is terug te vinden via de programma's die in het Gelders Stelsel zijn afgesproken. Daarnaast worden de projecten toegelicht, denk hierbij aan Energie en Omgevingswet.

Hoofdstuk 3 gaat over de ontwikkelingen op het gebied van de interne bedrijfsvoering in 2019 en over de uitvoering van ons sociaal beleid in het afgelopen jaar.

Hoofdstuk 4 en 5 vormen samen de jaarrekening; hierin is het resultaat en de financiële positie van ODRA toegelicht. Om te voldoen aan het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is in dit jaarverslag verantwoording afgelegd over de realisatie van de productie ten opzichte van zowel de programmabegroting 2019 als de begroting op basis van kostencategorieën.

Vragen over het jaarverslag? Stel ze dan via communicatie@odra.nl

Rapportage cyclus

Dit jaarverslag vormt het sluitstuk van de P&C-cyclus 2019. Deze is gestart met het, samen met de partners, opstellen van werkprogramma's (begin 2018 gestart), die de basis vormden voor de begroting 2019 (1^e wijziging; vastgesteld oktober 2018).

Via maandelijkse partnerrapportages informeerden wij de partners over de gerealiseerde productie en bestede uren, in relatie tot de vastgestelde werkprogramma's en aanvullende opdrachten. Op deze wijze is er gestart met de partners om geleidelijk óók over de kwaliteit van de geleverde prestaties te spreken. Hierdoor is er zowel bij de partners als bij ODRA meer sturing en grip ontstaan op de programma's. Het is de opmaat naar de in 2020 startende outputsturing.

2.2 Programma vergunningen

Voor alle partners verzorgen we de vergunningverlening milieu. Dit betreft een Wabo basistaak, waarbij alle vergunningaanvragen en meldingen op juistheid en volledigheid worden beoordeeld. We zorgen ervoor dat ze binnen de wettelijke termijnen worden afgehandeld. Wabo procedures behandelen we zoveel mogelijk integraal. Als schakel in de keten zoeken wij daarbij nadrukkelijk aansluiting op de disciplines van de partners.

Voor de gemeenten Arnhem, Lingewaard, Renkum en provincie Gelderland verzorgt ODRA de meldingen en vergunningverlening die te maken hebben met bouwtaken. Daarbij geven we ook adviezen op het gebied van constructietechniek, de welstandstoets en monumentenzorg. Bij planologische afwijkingen zoeken we afstemming met de partners. Voor de gemeenten Renkum, Lingewaard en de Provincie behandelen we ook de bezwaar- en beroepsprocedures. Ons uitgangspunt is dat we de burger en ondernemer professioneel en effectief ondersteunen bij de voorbereiding van zijn (bouw)planontwikkeling. In de voorbereiding leveren we advies over de te zetten stappen. Vervolgens beoordelen we de aanvragen op juistheid en volledigheid. We zorgen ervoor dat deze aanvragen binnen de wettelijke termijnen afgehandeld zijn. Meldingen beoordelen we op juistheid en volledigheid.

2.2.1 Terugblik 2019

De stikstofproblematiek heeft een grote impact gehad in 2019. Landelijk is het aantal afgegeven omgevingsvergunningen gedaald na de stikstofuitspraak. Ook in ons werkgebied is

dat nadrukkelijk aan de orde. Het effect werd in de cijfers pas zichtbaar in de laatste maanden van 2019.

Steeds minder bedrijven hebben een omgevingsvergunning voor het onderdeel milieu nodig. Zelfs bedrijven met een aanzienlijke milieubelasting kunnen in veel gevallen volstaan met een melding. Denk hierbij aan betoncentrales, ziekenhuizen en intensieve veehouderijen. De stikstofuitspraak heeft geen invloed gehad op het aantal afgehandelde meldingen. Sinds de stikstofuitspraak sturen wij er bij deze bedrijven op aan, dat ze een aanvraag voor een vergunning op basis van de Wet natuurbescherming indienen. Dan hoeft ODRA namelijk geen VVGB (verklaring van geen bedenking) bij de provincie aan te vragen en kan de behandeling van de omgevingsvergunning zo efficiënt mogelijk voortgezet worden.

De productie en de werkgelegenheid in de bouw bleven groeien. Veel burgers en bedrijven pakten kleine- en grote (bouw)projecten op. In het kader van de stikstofproblematiek hebben medewerkers zich verdiept in de Wet natuurbescherming en het beoordelen van aanvragen. Ook hebben onze medewerkers in 2019 deskundigheid, kwaliteit en tijdigheid in hun vizier. Onze vergunningverleners hebben zich verder verdiept in duurzame technologie, energie en gewijzigde wetgeving. Hiermee anticipeerden zij op de ontwikkeling van het meer duurzaam bouwen en verbouwen, zoals de vergunning voor het Ecovat in Arnhem.

We vinden het belangrijk dat burgers en bedrijven snel duidelijkheid krijgen over hun aanvragen en meldingen. Daar waar ODRA in korte tijd een aanvraag kan behandelen, doet zij dat. Een voorbeeld is de flitsvergunning. Aanvragers krijgen, bij het correct aanleveren van de stukken, binnen twee weken uitsluitel over hun vergunningaanvraag. De reacties op de vlotte- en deskundige dienstverlening zijn positief. Voor een versnelling van uitgebreide procedures wordt het vooroverleg ingezet. In dit vooroverleg staat een integrale benadering van de aanvraag centraal. Ook communicatie met de omgeving maakt hiervan onderdeel uit. Het zogenoemde Initiatievenberaad van gemeente Arnhem en Regiekameroverleggen bij de gemeenten Renkum, Lingewaard en Overbetuwe wierpen door de multidisciplinaire aanpak vruchten af bij het behandelen van aanvragen.

In 2019 is er vaak een beroep gedaan op onze constructie-adviseurs, vooral bij evenementen. Ook collega-omgevingsdiensten maakten in 2019 gebruik van onze ervaring en kennis.

2.2.2 Resultaten programma vergunningen

Programma Vergunningen		Norm KPI	Bereikt resultaat 2019	Real. KPI
Productie	95-105% van de werkprogramma's + aanvullende opdrachten gerealiseerd	98-105%	110 % producten 108 % uren	😊
Tijdigheid	Verlenen vergunningen (Wabo) binnen de wettelijke termijn	90%	86%	😐
Kwaliteit	Medewerkers voldoen aan kwaliteitscriteria	90%	92%	😊
Klanttevredenheid	ODRA heeft tevreden klanten en scoort minimaal 80% (zeer) tevreden bij digitale bulk uitvraag	80%	82%	😊
Financiële realisatie	Binnen budget	begroot	saldo	€ 171
	- kosten (x € 1.000)*	€ 4.667	€ 4.488	😊
	- baten (x € 1.000)	€ 4.666	€ 4.659	😊

* een deel van de personeelskosten is gerelateerd aan programma "projecten".
ons huidige fin systeem kan die uitsplitsing pas in 2020 maken

Toelichting op de verschillen tussen doel en realisatie

- *Toelichting op productie / output:* Voor de afdeling vergunningen geldt dat in 2019 meer producten zijn gerealiseerd dan geraamd in de werkprogramma's, 11% meer bij milieu en 9% bij bouw. Door de economische groei is het aantal vergunningaanvragen bouw opnieuw toegenomen.

Realisatie producten	milieu producten			bouw producten		
	begroot	realisatie		begroot	realisatie	
Vergunningen	2019	2019	2018	2019	2019	2018
Vergunningen	62	61	63	1.783	1.927	1.867
Sloophmeldingen				1.200	1.266	1.370
Beoordelingen bouw				451	563	588
Melding activiteiten besluit	338	433	436			
Vuurwerk (meldingen + toestem.	186	150	92			
Maatwerkvoorschriften	50	58				
Overige producten	66	113	177	444	475	424
Totaal vergunningen	702	815	768	3.878	4.231	4.249
- % t.o.v begroting (en tov vorig jaar)		116%	106%		109%	100%
Totaal uren vergunningen	10.962	12.347	niet	31.301	33.262	
- uren op diensten	417	5	gemeten	291	8	
- uren op producten	10.545	12.342		31.010	33.254	
- gemiddeld kengetal		15,1			7,9	

- *Toelichting op de tijdigheid:* De tijdsdruk voor het realiseren van producten was soms hoog. Dat resulteerde in druk op kwaliteit van het product. De tijd nemen om net dat extra beetje aandacht te geven werd meer gewaardeerd dan snelheid. Wanneer deze persoonlijke aandacht ontbrak, werd dit veelal aangemerkt als onderbouwing van een ontevreden reactie.
- *Toelichting op de klanttevredenheid:* De klanttevredenheid, gemeten via het klanttevredenheidsonderzoek, is licht gedaald van 84% naar 82%, maar boven de norm van 80% (norm oor Gelders Stelsel vastgesteld). Klanten van de afdeling vergunningen zijn actief benaderd om hun mening over de dienstverlening van de afdeling. Positieve reacties hadden vaak betrekking op snelheid, goede bereikbaarheid, prettige en duidelijke communicatie. Het aantal respondenten dat aangaf minder tevreden te zijn over het contact, gaf als argumenten; de hoge leges, minder snel antwoord dan verwacht en onduidelijkheid over de aan te leveren documentatie voor bijvoorbeeld een vergunning (informatievoorziening). Het opvolgen van deze verbetertips is in de organisatie geborgd. Daarnaast werd digitale informatievoorziening als punt van aandacht aangemerkt. In 2019 is daarom projectmatig ingezet op het verbeteren van onze digitale informatievoorziening.
- *Toelichting op de kosten en baten:* De kosten voor de programma's bestaan uit de personeelskosten verdeeld op basis van de verhouding geleverde diensten én de toegerekende overhead. De baten betreffen de gerealiseerde werkprogramma's. De kosten en baten zijn in evenwicht en conform de begroting.

2.3 Programma toezicht en handhaving

Voor al onze partners voeren we het milieutoezicht bij bedrijven uit en behandelen we overlastmeldingen over bedrijven. Het toezichtprogramma, zoals opgenomen in de werkprogramma's voor onze partners, is leidend. Toezicht en handhaving zijn cruciale schakels in de reguleringsketen. Preventief toezicht op (bedrijfsmatige) activiteiten in de leefomgeving, verkleint de kans op ongevallen, incidenten of zelfs rampen aanzienlijk. Onze inzet is erop gericht om het naleefgedrag van bedrijven te verbeteren. Daarmee zorgen we voor een verbetering van de veiligheid en leefbaarheid. We toetsen de wettelijke

voorschriften, zijn oplossingsgericht en bij een overtreding volgen we de vastgestelde sanctiestrategie.

Naast werkzaamheden voor ODRA partners voerden we in 2019 ook toezicht uit bij complexe bedrijven voor drie andere omgevingsdiensten (Omgevingsdienst Veluwe IJssel, Omgevingsdienst Noord-Veluwe en Omgevingsdienst De Vallei). We zijn gespecialiseerd in de uitvoering van toezicht bij complexe bedrijven binnen het Gelders Stelsel. In april 2019 hebben Gedeputeerde Staten (GS) besloten om vanaf januari 2020 het toezicht op de bedrijven waarvoor zij bevoegd gezag is, op een programmatische wijze te organiseren. De verantwoordelijkheid voor de programmasturing hebben GS bij ODRA belegd. Dit wordt verder toegelicht in paragraaf 2.6.

2.3.1 Terugblik 2019

In het jaar 2019 hebben we de werkprogramma's toezicht en handhaving volledig gerealiseerd. Daarnaast hebben we, vanuit risico- en informatiegericht toezicht en onze expertise, gewerkt aan actuele thema's zoals ondermijning, illegale asbestsanering, kamerverhuur, legionella en lachgas. Daarmee hebben wij een positieve bijdrage geleverd aan het duurzaam en veilig houden van onze regio en Gelderland. De toezichthouders van ODRA hebben 3475 klachten / overlastmeldingen behandeld in 2019. (2.803 in 2018).

Risico- en informatiegericht toezicht houden – lachgas en asbestsaneerders

Uit ervaring van de afgelopen jaren weten we dat het klassiek planmatige toezicht alleen niet afdoende is. In 2019 hebben we vaker gewerkt vanuit de gedachte van risico- en informatie gericht toezicht. Voor de gemeente Arnhem realiseerden wij bijvoorbeeld 85 controles kamerverhuur. Hierbij stond constructie en brandveiligheid centraal. Ook hebben we 121 controles uitgevoerd bij kinderopvanglocaties, hebben we illegale asbestsaneringen opgespoord en woningen boven winkels gecontroleerd. De gemeente en de brandweer waren steeds nauw betrokken bij de controles.

Dat integraliteit belangrijk is, bleek ook in 2019 bij de aanpak van 'ondermijnende criminaliteit' en de controles bij asbestsaneringen. Op meerdere plaatsen in Gelderland gingen toezichthouders van de Gelderse Omgevingsdiensten en ISZW op pad om te controleren of de asbestsaneerders de papieren goed in orde hadden. Samenwerking met meerdere disciplines loont. Het resulteert in een krachtige, uniforme aanpak. Met kennisdeling als positief bijeffect. In 2019 is er veel aandacht geweest voor het gebruik van lachgas als genotmiddel en de laagdrempelige toegankelijkheid tot dit middel. Door de inzet van de expertise van ODRA is de lachgasverkoop via de Wet milieubeheer aangepakt in de gemeente Arnhem. Deze gemeente had daarmee de landelijke primeur in de aanpak van de verkoop van lachgas via het instrumentarium van de Wet milieubeheer.

Uniforme aanpak afvalverbrandingsinstallaties

Onze specialisten 'afval' en die van Omgevingsdienst Regio Nijmegen stelden een uniforme werkwijze op over de toepassing van regels voor emissies, zowel regulier als niet regulier. Daarvoor is meerdere malen overleg over grote (afval)verbrandingsinstallaties met DCMR gevoerd. In november organiseerde ODRA, op verzoek van provincie Gelderland, een bijeenkomst voor toezichthouders en specialisten 'afval' over afvalbranden bij afvalverwerkers. De vraag 'Hoe voorkomen we afvalbranden?' stond centraal. Bedrijfsleven, verzekeraars, brandweer, waterschappen, toezichthouders en vergunningverleners van Omgevingsdiensten namen deel aan de bijeenkomst. De bijeenkomst resulteerde in een factsheet over het voorkomen van afvalbranden en afspraken om met elkaar verder te praten over deze problematiek en van elkaar te leren.

Energie

In 2019 realiseerden onze toezichthouders 236 EML-controles. De ervaring leert dat steeds meer bedrijven enthousiast zijn over energiebesparing. Men neemt de adviezen van de toezichthouders serieus. Er is één handhavingprocedure gestart. De verplichting (per 1 juli 2019) voor bedrijven om zelf hun energiebesparende maatregelen in beeld te brengen, is breed gecommuniceerd. Bedrijven dienen zelf het initiatief te nemen de digitale tool in te vullen. Uit de praktijk bleek dat 1075 bedrijven in de regio Arnhem een melding indienden. Veel bedrijven blijken nog niet te melden, daarmee blijft toezicht dus nodig.

Voor de meldplicht was er in 2019 een aparte doelmuttering in het gemeentefonds; deze is ter beschikking gesteld aan ODRA voor de uitvoering.

Landelijke handhavingstrategie

Tijdens de uitvoering van de toezichttaak kwamen, ook in 2019, de toezichthouders regelmatig voor dilemma's te staan: Welke speelruimte laat ik de ondernemer versus zijn omgeving? Hoe verhouden de bouw- en milieuregelgeving zich tot elkaar? En hoe acteer ik als toezichthouder op deze dilemma's? De in 2019 geïmplementeerde Landelijke Handhaving Strategie (LHS) bood (en biedt) hier een bruikbaar kader.

Daarnaast investeren we in samen kijken en samenwerken. Dat had in 2019 bijvoorbeeld tot resultaat dat we dankzij samen optrekken, niet zichtbare overtredingen met schade voor het milieu achterhaalden en konden aanpakken. Een voorbeeld hiervan is het zich ontdoen van afvalstoffen als bouwstof.

Een ander voorbeeld is de ketensamenwerking. Voorbeelden hiervan zijn de gezamenlijke controles bij asbestsaneringen (omgevingsdiensten en ISZW) en samenwerking op het gebied van de aanpak van vermoede drugslabs (omgevingsdiensten, gemeenten, politie). Er is een drugslab ontmanteld in Zevenaar. ODRA is betrokken geweest tijdens de opruimfase. Op een aantal locaties heeft drugsafval bodemverontreiniging veroorzaakt. Sanering heeft plaatsgevonden. De kosten hiervoor liepen in de tienduizenden euro's.

Samen leren over de aanpak van ondermijnende criminaliteit stond centraal tijdens het congres Ondermijning op 31 oktober. Meer dan 200 toezichthouders van meerdere toezichthoudende instanties namen deel aan het congres.

Piketdienst

Ook in 2019 stond de piketdienst van ODRA 7 dagen per week, 24 uur per dag paraat om direct actie te ondernemen bij situaties van acute overlast en calamiteiten. Dat deed de piketdienst in de regio Arnhem. ODRA stond ook weer garant voor de 24/7 bereikbaarheid bij acute overlast en calamiteiten voor Omgevingsdienst Achterhoek.

In 2019 kwam de piketdienst zo'n 70 keer in actie. Onder meer voor het laten opruimen van gedumpt drugsafval en gedumpte asbestplaten, bij een aantal branden en bij een plofkraak. In maart 2019 vond de jaarlijkse piketdag plaats. Deze dag werd georganiseerd door de piket coördinatoren van de Gelderse Omgevingsdiensten. Het ontwikkelen en delen van kennis over actuele thema's staan centraal op de piketdag. In 2019 kreeg het thema 'Dumping drugsafval' alle aandacht. Ook samenwerkingspartners zoals politie en LFO sloten aan.

2.3.2 Resultaten programma toezicht en handhaving

Programma Toezicht & handhaving	Beoogd resultaat	Norm KPI	Bereikt resultaat 2019	Real. KPI
Productie	95-105% van de werkprogramma's + aanvullende opdrachten gerealiseerd	95-105%	119 % producten 104 % uren	😊
Tijdigheid	% van de klachtmeldingen is binnen 2 weken afgehandeld	80%	80%	😊
Kwaliteit	Medewerkers voldoen aan kwaliteitscriteria	90%	90%	😊
	% volledige naleving na 1e controle	60%	76%	😊
	% van de klachtmeldingen, die in behandeling genomen zijn binnen de gestelde normen.	80%	80%	😊
	% opgeheven overtredingen binnen hersteltermijn HH besluit	85%	80%	😐
Klanttevredenheid	ODRA scoort min. 80% (zeer) tevreden bij digitale bulk uitvraag	80%		😊
	-Totaal		77%	
	-Controles		86%	
	-Klachtafhandeling		51%	
Financiële realisatie	Binnen budget	begroot	saldo	€ 823
	- kosten (x € 1.000) *	€ 6.410	€ 7.254	😊
	- baten (x € 1.000)	€ 6.576	€ 8.077	😊

* een deel van de personeelskosten is gerelateerd aan programma "projecten".
ons huidige fin systeem kan die uitsplitsing pas in 2020 maken

Toelichting op de verschillen tussen doel en realisatie

- Toelichting op productie / output:** In 2019 hebben we meer dan de begrote productie gerealiseerd, door extra hercontroles, extra controles als gevolg van klachten en nieuwe inrichtingen. Door efficiënt te werken, hebben we de urenbesteding onder de productie norm kunnen houden.

Realisatie producten	milieu producten			bouw producten		
	begroot	realisatie		begroot	realisatie	
Handhaving & toezicht	2019	2019	2018	2019	2019	2018
Klachten	1.484	2.709	2.306	385	766	497
Controles (briks - b1/b2/c1)	1.725	1.730	1.799	2.554	3.096	2.774
Aspect- vervolcontroles (incl asl)	1.599	1.266	1.271	1.104	1.169	1.026
Rapport beoordelingen	438	916	834	1.837	1.756	2.099
Meldingen behandelen	898	1.351	1.470			
Overige producten	867	657	563	350	436	166
Totaal (ex. hh-besluit)	7.011	8.629	8.243	6.230	7.223	6.562
- % t.o.v begroting (en tov vorig jaar)		123%	105%		116%	110%
Totaal uren handhaving & toezicht	49.012	49.878	niet	33.193	35.447	
- uren op diensten	417	98	gemeten	291	9	
- uren op producten	48.595	49.780		32.902	35.438	
- gemiddeld kengetal		5,8			4,9	

- Toelichting op de tijdigheid:** Deze is precies uitgekomen op de norm. Processen zijn in control.
- Toelichting op de klanttevredenheid:** Vanaf juni 2019 is de klanttevredenheid uitgevraagd voor de controles (bouw, milieu, bodem en vuurwerk) en de klachtbehandeling. 86% van de respondenten gaf aan (zeer) tevreden te zijn over de uitgevoerde controles. Men was vooral tevreden over het prettige persoonlijke contact en gaven aan dat ze te maken hadden met zeer professionele controleurs. Respondenten die aangaven ontevreden te

zijn, waren dit voornamelijk wanneer er geen persoonlijk contact is geweest met de controleur. Dit werd gemist. Klachtbehandeling wordt minder goed beoordeeld door respondenten. Hier is een heldere verklaring voor. 51% van de respondenten geeft aan tevreden te zijn over de wijze van klachtbehandeling. Het is bekend dat men moeilijk onderscheid kan maken tussen enerzijds het oplossen van de klacht (wat niet altijd mogelijk is) en anderzijds de wijze van behandelen. ODRA kan niet altijd de klacht oplossen, maar kan de klacht wel op een professionele wijze behandelen. De klacht afhandeling kan altijd verbeterd worden en dit zal daarom ook aandacht krijgen.

- *Toelichting op de kosten en baten:* De kosten en baten zijn hoger dan begroot, vooral door extra werk uit aanvullende opdrachten. De marge tussen kosten en baten is hoger dan begroot.

2.3.3 Projecten van toezicht en handhaving

In 2019 zijn voor meerdere partners projecten uitgevoerd. Hieronder de belangrijkste :

Asbestdaken

Het project bestond uit twee invalshoeken: asbestdaken in onze regio en asbestdaken voor provinciale inrichtingen.

- De Eerste Kamer heeft het wetsvoorstel voor verplichte sanering asbestdaken niet aangenomen. Dit regionale project is derhalve medio september gestopt. De bedoeling is dat we met de partners die door willen een alternatief project gaan uitvoeren in 2020.
- Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) heeft in de periode mei tot oktober 2019 een inventarisatie naar de aanwezigheid van asbestdaken bij 200 provinciale inrichtingen uitgevoerd.

Uit het onderzoek blijkt dat tientallen bedrijven nog beschikken over een (mogelijk) asbesthoudend dak. Geadviseerd wordt om de eigenaren in 2020 hierop te attenderen en aan te geven dat er mogelijkheden zijn om een asbestdak "versneld" te saneren. Eén van de maatregelen die is opgesteld is het oprichten van een fonds waaruit leningen voor het verwijderen van asbestdaken verstrekt kunnen worden.

Aandachtsbedrijven

Voor de bedrijven Vink, Smurfit Kappa Parenco en Groen Gas Gelderland gold ook in 2019 dat een projectleider van ODRA sturing gaf aan de activiteiten rondom deze (bestuurlijk) complexe dossiers. In samenwerking met ODRN (complexe vergunningverlening), bevoegd gezag, de gemeente (vestigingsplaats bedrijf) en toezichthouders en specialisten van ODRA realiseerden wij onder meer:

- Vink: in het afgelopen jaar zijn de laatste stappen gezet om de nieuwe omgevingsvergunning voor Afvalverwerking Vink bv op te stellen. De afronding is dit najaar doorkruist door de PAS uitspraak van de Raad van State. De nieuwe vergunning is nodig voor goed toezicht en een adequate handhaving op basis van actuele regels. Het projectteam (met leden vanuit ODRN, ODRA en provincie) dat aan de vergunning werkt, verwacht deze begin 2020 af te kunnen ronden. Vanwege het belang voor het toezicht is de projectleiding in handen van ODRA.
Bij de inrichtingen van Vink zijn dit jaar meerdere controles uitgevoerd, onder andere op het melden en registreren van afvalstoffen en meer specifiek asbest, de opslag van kunstgras, de kwaliteit van het afvalwater, het verwerken van stortgas en op grondstromen. De lijst met aandachts- en actiepunten vanuit de toezichtcontroles is dit jaar korter geworden maar er is nog een aantal belangrijke items. Het toezicht gaat een volgende fase in zodra de nieuwe omgevingsvergunning van kracht is.
- Smurfit Kappa Parenco: er zijn onaangekondigde en aangekondigde controles uitgevoerd. Geurmetingen, mede als gevolg van meldingen van geuroverlast, zijn uitgevoerd. Overtredingen hebben in een aantal gevallen geleid tot het versturen van een voornemen

last onder dwangsom. Het aantal meldingen van geuroverlast stabiliseerde in de loop van het jaar (met een uitschieter in augustus 2019). Het aantal overlastmeldingen is sterk afhankelijk van de meteo-omstandigheden. Het bedrijf heeft een eigen klachtenlijn en is in gesprek met omwonenden via klankbordgroep bijeenkomsten.

- Groen Gas Gelderland: door het uitvoeren van reguliere controles en onaangekondigde controles is toezicht op het bedrijf opgevoerd. Met als resultaat dat het aantal meldingen van overlast is afgenomen. Het bedrijf heeft aanpassingen in de processen doorgevoerd, met als doel de geurhinder te reduceren. Het bedrijf heeft zich transparant, coöperatief en open opgesteld voor haar omgeving.
- In 2019 was er ook veel aandacht voor Veolia (biomassacentrale) en het bedrijf Melkgeiten Bouwens (Gendt). De toezichthouders voerden, naar aanleiding van meldingen van overlast, met regelmaat controles uit. Daarbij werd integraal samengewerkt door vergunningverleners, juristen, meetspecialisten en gemeente.

Ondermijning

Terugkijkend op 2019 werd duidelijk dat klassiek programmatisch toezicht niet afdoende is. Er is meer nodig. Zo heeft ODRA afgelopen jaar veel ondersteuning geleverd op het thema ondermijning bij verschillende partners. Hoe hebben we dat gedaan? Door aan de voorkant mee te denken over hoe ODRA hier adequaat op kan acteren en het organiseren van een congres. Onder meer met behulp van het zogeheten barrièremodel, door (op verzoek) controles uit te voeren en meer samen te werken met ketenpartners.

2.4 Programma advies

ODRA beschikt over bijzondere expertises om partners en andere opdrachtgevers gericht en gedegen te adviseren. ODRA levert adviezen op basis van expertise op het gebied van geluid, trillingen, licht, emissies naar lucht, luchtkwaliteit, bodem, duurzaamheid en externe veiligheid. Ook worden omgevingsadviezen verstrekt.

ODRA verstrekt adviezen aan partners veelal op basis van concrete adviesvragen (vraag-gestuurd). Een ander deel van de advisering voert ODRA op programmaprojectbasis uit, zoals de uitvoering van emissiemetingen bij bedrijven met een zware milieubelasting.

2.4.1 Terugblik 2019

Integraal omgevingsadvies

Vergunningaanvragen, meldingen, toezicht en handhaving: de medewerkers van afdeling Advies zorgen voor inbreng van hun expertise in de primaire VTH-werkzaamheden.

De afgelopen twee jaren heeft de vraag naar integrale milieuadviezen door onze partners een vlucht genomen. Wij zijn blij met deze vragen, want daarmee neemt de kwaliteit van onze producten toe. Wij kunnen onze kennis en ervaring op veel gebieden integraal inzetten. Zo adviseerden wij in 2019 over de realisatie van windturbines. Daarvoor moest een bestemmingsplan worden aangepast. De specialisten van ODRA adviseerden over onder meer milieuzonering, geluid, luchtkwaliteit, externe veiligheid, natuur en bodem. Daar waar knelpunten werden geconstateerd boden we een doorkijk op eventuele voorwaarden. Bij een aantal partners zagen we in 2019 overlegvormen zoals de Regiekamers en het Initiatievenberaad ontstaan. Daarbij staat multidisciplinaire benadering van vraagstukken voorop. ODRA is bij een aantal partners als advies- en sparringpartner aangesloten.

Toename inzet juridisch experts

In 2019 constateerden wij een toename van de vraag naar juridische advisering. Een aantal complexe gemeentelijke- en provinciale dossiers vroeg (en vraagt) om meer inzet vanuit onze juridische expertise. Bij een aantal aandachtsdossiers zijn onze juristen nauw betrokken geweest. Dat heeft geleid tot een verdere professionalisering van de inzet van vereiste

expertises bij complexe vraagstukken (zie paragraaf 2.3). Het aanstellen van een projectleider / casemanager bracht voor de partners de nodige transparantie. De communicatielijnen werden gecentraliseerd en korter.

Team meten & advies: accreditatie verlengd

In 2019 is de accreditatie voor team meten & advies weer verlengd. Team meten & advies voert onder meer geluid-, licht- en emissiemetingen uit. De emissiemetingen bij provinciale inrichtingen leverden waardevolle informatie op over de uitstoot van stoffen en het voldoen aan de wettelijke normen.

Vanuit onze gezamenlijke doelstelling om bij te dragen aan een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving sluiten we 2019 af met een 'missie' voor 2020: met elkaar in gesprek gaan over het uitvoeren van metingen bij complexe gemeentelijke inrichtingen. Daarnaast wordt de inzet van moderne middelen (o.a. drones) onderzocht en worden investeringsbeslissingen genomen om roetmetingen te kunnen gaan uitvoeren.

2.4.2 Resultaten programma advies

Programma Advies	Beeoogd resultaat	Norm KPI	Bereikt resultaat 2019	Real. KPI
Productie	90% van het aantal begrote producten én 90% uren is geleverd	90% 90%	202 % producten 95 % uren	😊
Kwaliteit	Medewerkers voldoen aan kwaliteitscriteria Jaarlijks wordt team meten & advies geaccrediteerd	90% Accr.	91% Accr.	😊
Klanttevredenheid	nvt			
Financiële realisatie	Binnen budget - kosten (x € 1.000) * - baten (x € 1.000)	begroot € 2.038 € 2.033	saldo € 2.985 € 2.047	€ -937 😞 😊

* een deel van de personeelskosten is gerelateerd aan programma "projecten".
ons huidige fin systeem kan die uitsplitsing pas in 2020 maken

Toelichting op de verschillen tussen doel en realisatie

- **Toelichting op productie / output:** adviesproducten zijn (sterk) vraaggestuurd van aard én zijn in de regel maatwerk, waarbij sprake is van grote(re) aantallen met een grote spreiding in de urenbesteding. Daardoor zijn deze moeilijk te begroten; dat de begroting en realisatie gelijk zijn is min of meer toeval, er is namelijk wel een grote spreiding.

Realisatie producten	milieu producten			bouw producten		
	begroot	realisatie		begroot	realisatie	
Advies	2019	2019	2018	2019	2019	2018
- Omgevingsadvies verstrekken	71	140	91			
- Advies omgevingstoezicht & ve	144	64				
- Geluidsadvies verstrekken	57	111	57			
- Rapport beoordeling lucht	124	95	84			
- Onderzoek & advies lucht *		39	42			
- Bodem advies *		430	342			
Overige producten	66	52	239			
Totaal (ex. Bodem en onderz. lucht)	462	462	471	nvt		
- % t.o.v begroting (en tov vorig jaar)		100%	98%			
Totaal uren advies	21.976	20.983	niet	nvt		
- uren op diensten	14.086	13.446	gemeten			
- uren op producten	7.890	7.537				
- gemiddeld kengetal		16,3				

* betreft aantal diensten; telt als product niet mee

- Het aantal uitgevoerde onderzoeken is conform begroting. Daarbij worden de adviezen bodem niet meegeteld (= formeel een dienst) Onderzoek is vooral uitgevoerd bij complexe inrichtingen (bevoegd gezag provincie Gelderland).
- De aantallen verstrekte omgevingsadviezen zijn verder toegenomen. Deze toename houdt verband met de groei van het aantal ruimtelijke initiatieven in combinatie met de behoefte aan integrale milieuadviesing. Een verdere groei in de vraag naar dit product wordt voorzien in verband met de komst van de Omgevingswet.
- *Toelichting op de kosten en baten:* de kosten zijn hoger dan begroot. Een oorzaak betreft de kosten van het team bodem. In de begroting opgenomen bij handhaving, in de realisatie bij programma advies. Met ingang van 2020 (na de organisatie-aanpassing) wordt dit rechtgetrokken. Daarnaast wordt er vanuit advies in grote mate bijgedragen aan de realisatie van producten binnen vergunningen en handhaving. De (personeels)kosten worden verantwoord bij advies, terwijl de opbrengsten verantwoord zijn bij de betreffende programma's. Het in kaart brengen hiervan kan pas vanaf 2020. Evenals bij vergunningen, zijn de personeelskosten van advies hoger dan gemiddeld.

2.5 Programma algemeen en projecten

In het programma 'algemeen en projecten' zijn de projecten van ODRA opgenomen, die nog niet direct aan het programma handhaving of vergunningen gekoppeld zijn. Ook zijn de juridische diensten en producten van ODRA, zoals behandeling van zienswijzen, bezwaar, voorlopige voorziening, beroep en handhavingsbesluiten (formeel programma toezicht en handhaving) hier opgenomen.

2.5.1 Terugblik en resultaten 2019

Projecten, algemeen en juridische producten; resultaten

Programma Projecten, algemeen en Juridisch	Beeoogd resultaat	Norm KPI	Bereikt resultaat 2019	Real. KPI
Productie	90% van het aantal begrote producten én 90% uren is geleverd		95 % producten 70 % uren	😊 😞
Juridische kwaliteit	% herstel overtredingen binnen hersteltermijn handhavingsbesluit	85%	80%	😊
Kwaliteit	Medewerkers voldoen aan kwaliteitscriteria	90%	93%	😊
Klanttevredenheid	Nvt			
Financiële realisatie	Binnen budget	begroot	saldo	€ 1.256
	- kosten (x € 1.000) *	€ 2.539	€ 1.384	😊
	- baten (x € 1.000)	€ 2.440	€ 2.640	😊

* er is geen afdeling projecten; de personeelskosten zijn opgenomen bij de andere programma's

Toelichting op de verschillen tussen doel en realisatie

- *Productie / output:* het valt op dat bij de 'juridische' producten bezwaar behandelen bouw als ook WOB verzoek bouw de productie de raming aanzienlijk heeft overtroffen. Dit komt voort uit de aard en de omvang van de bouwactiviteiten. Ten aanzien van de overige producten is vooral op te merken dat bij het behandelen van bezwaren milieu en beroep de productie (sterk) achter is gebleven bij de raming.

Realisatie producten	milieu producten			bouw producten		
	begroot	realisatie		begroot	realisatie	
Projecten en algemeen	2019	2019	2018	2019	2019	2018
Juridische producten						
- Beroep behandelen	26	11	14	25	8	24
- Bezwaar behandelen	46	23	28	58	99	95
- Zienswijzen behandelen	56	39	25	225	164	151
- WOB verzoeken	14	12		5	12	
- Voorlopige voorzieningen	5	2		9	6	
Overige producten*	0	68	12	0	0	19
Totaal (ex. hh-besluit)	147	87	67	322	289	289
- % t.o.v begroting (en tov vorig jaar)		59%	130%		90%	100%
Totaal uren alg. & projecten	13.029	8.116	niet	5.860	5.164	
- uren op diensten	9.688	5.530	gemeten	1.718	564	
- uren op producten	3.341	2.586		4.142	4.600	
- gemiddeld kengetal		29,7			15,9	

* betreft aantal diensten; telt als product niet mee

- *Toelichting op de juridische kwaliteit:* er wordt een termijn gesteld waarbinnen de klant kan herstellen op een handhavingsbesluit. Het streven is dat 85% van de klanten dat doet. Realisatie is 80%. Onderzocht wordt welke procesverbetering ODRA kan doen om dit te beïnvloeden.
- *Toelichting op de kosten en baten:* de kosten in dit programma betreffen alleen de kosten van de projecten. De kosten van juridische producten zijn verantwoord onder advies.

2.5.2 Projecten van toezicht en handhaving

Omgevingswet

De Omgevingswet is een gezamenlijke, integrale opgave. ODRA wil ruim voor 1 januari 2021 gereed zijn om de Omgevingswet uit te voeren volgens de visie en het beleid van de provincie en gemeenten. Dit door in de voorbereidende fase van de komst van de Omgevingswet een gesprekspartner en in een toenemende mate 'vakinhoudelijk kenniscentrum' te worden voor onze partners. ODRA stelt zich in het kader van dit project op als 'proactieve uitvoerder' en 'actieve ontzorgers'.

Conform het vastgestelde programmaplan Implementatie Omgevingswet ODRA 2019-2020, heeft onze focus in 2019 gelegen op het gebied van Werkprocessen, Kerninstrumenten en DSO. Concreet heeft dit geresulteerd in het volgende:

- Opstellen, verspreiden en bespreken Visiedocument Werkprocessen (overzicht van Omgevingswet-proof werkprocessen ODRA);
- Opstellen, verspreiden en bespreken visiedocument Routing-DSO ODRA;
- Uitrol Serious Game level 2;
- Participeren projectgroep Omgevingsplan gemeente Arnhem;
- Participeren projectgroep Omgevingsvisie gemeente Lingewaard;
- Uitvoeren pilot Handhaving Provincie;
- Opleidingsplan (vanuit Gelders Stelsel);
- Bestuurdersdag Omgevingswet en Energie (bestaande uit een sessie voor bestuurders en een sessie voor regisseurs).

GUOV

ODRA voerde ook in 2019 voor de gemeentelijke partners taken voor externe veiligheid (omgevingsveiligheid) uit. Deze taken betroffen structurele wettelijke taken en het subsidieprogramma 'Gelders Uitvoeringsprogramma Omgevingsveiligheid 2019 (GUOV)'. In 2019 is eveneens een groot verschil gebleken in het aantal afgenomen producten tussen partners. Wat hebben we onder meer gedaan?

- Adviseren partners over externe veiligheid;
- Werkzaamheden provinciale risicokaart;
- Informeren partners over ontwikkelingen op EV-gebied;
- Werkzaamheden ter anticipatie op de Omgevingswet / Modernisering van het omgevingsveiligheidsbeleid (MOV);
  - Gegevens risicokaart actualiseren en aanvullen met gegevens MOV;
  - Participatie Gelders project omgang aandachtsgebieden hogedruk aardgastransportleidingen.

Het was lang onzeker of er wederom subsidie zou zijn voor GUOV. In de werkprogramma's van de klanten was dan ook uitgegaan van volledige bekostiging door hen. Uiteindelijk is er 70% toegekend van de kosten zijnde € 101.924,-. Het grootste deel van de resterende kosten zijn naar rato bij de partners in rekening gebracht.

Saneringsprojecten verkeerslawaaï

Ook in 2019 voerde ODRA projecten geluidssaneringen weg- en railverkeer uit, waarvoor subsidies van Bureau Sanering Verkeerslawaaï (BSV) zijn verkregen. Wat hebben we onder meer gedaan?

- Subsidieaanvragen bron-, gevel- en/of scherm maatregelen begeleid;
- Saneringsprogramma's voor een aantal wijken in Arnhem opgesteld en ingediend;
- Geadviseerd bij en over EU- geluidskaarten en actieplannen, zoals het EU-actieplan van gemeente Arnhem;
- Maatregelen MJPG- weg en rail beoordeeld.

In de bijlage is de zgn. Sisa subsidie verantwoording opgenomen.

Regionale Verkeers- en Milieu Kaart (RVMK)

Voor het opstellen en onderhouden van de regionale Verkeers- en Milieukaart voerden de specialisten van ODRA in 2019 de regie op een aantal werkzaamheden uit, zoals het updaten van milieumodellen, geluidsmodellen beheer milieukaart en uitvoering van een verkeerstelprogramma. Het afgesproken budget is via een bijdrage (als onderdeel van de collectieve diensten) in rekening gebracht bij de deelnemende partners en gemeenten. De kosten en baten zijn toegelicht in paragraaf 4.2 bij toelichting op de kosten/baten van projecten.

ORM

Overleg regionale milieusamenwerking: in 2019 zijn er onderzoeken uitgevoerd door een extern bureau naar risicogericht toezicht. De uitkomsten hiervan zullen komend jaar verder worden vormgegeven. Daarnaast is er een werkgroep 'automontage' actief.

De kosten en baten zijn toegelicht in paragraaf 4.2 bij toelichting op de kosten/baten van projecten.

Collectieve diensten

ODRA voert voor alle partners (en een aantal OD's) de zgn. collectieve diensten uit. Voorheen heette deze 'abonnementen'. Deze diensten, waaronder de belangrijkste: piket, strafrecht, gegevensbeheer, ketensamenwerking en klantendesk (bouw en milieu) worden bekostigd door alle partners op fixed price basis. In 2019 heeft ODRA samen met de partners een nieuwe verdeelsleutel vastgesteld die geldt voor de komende jaren.

2.6 Stelseltaken

Binnen het stelsel van Gelderse Omgevingsdiensten is afgesproken dat iedere omgevingsdienst een stelseltaak uitvoert.

Dit houdt verband met efficiency en robuustheid (voldoen aan kwaliteitscriteria). ODRA staat opgesteld voor complexe handhaving. De uitvoerende omgevingsdienst brengt de kosten voor het uitvoeren van de stelseltaak in rekening bij de andere omgevingsdiensten.

De kosten van de stelseltaken die ODRA uitvoert, worden in rekening gebracht bij de andere Gelderse Omgevingsdiensten. Hieronder leest u een toelichting op de stelseltaken in 2019.

2.6.1 Complexe handhaving

In 2019 voerde ODRA als coördinerende OD complexe handhaving binnen het Gelders Stelsel uit. ODRA is daarbij verantwoordelijk voor:

- Afstemming binnen het stelsel over de complexe handhaving;
- Coördineren programmatisch toezicht complexe handhaving (melden en registreren, meten en registreren, E-PRTR en het project bouwen en RO);
- Coördinatie stelsel brede handhavingsprojecten;
- Uitvoering toezicht complexe inrichtingen.

In 2019 voerde ODRA net als eerdere jaren toezicht uit bij complexe bedrijven bij drie omgevingsdiensten in De Vallei, Noord-Veluwe en de regio Veluwe IJssel.

Intensieve voorbereidingen voor programmanagement

Daarnaast heeft ODRA intensieve voorbereidingen voor de implementatie van het programmanagement complexe handhaving, per 1 januari 2020, getroffen. Dit heeft geresulteerd in:

- Het programmaplan toezicht en handhaving provinciale complexe bedrijven 2020;
- Het instellen van een medewerkerspool met toezichthouders van de Gelderse Omgevingsdiensten;
- Het aanpassen van werkwijzen (uniform, gericht op creëren level-playing-field);
- Het opstellen van een workaround voor het werken met het zaakstelsel S4O;
- Het benoemen van een programmamanager per 1 januari 2020;
- Het inrichten van de 'governance'.

De resultaten zijn bereikt door nauwe samenwerking tussen provincie Gelderland, de Gelderse Omgevingsdiensten en de betrokken toezichthouders.

2.6.2 Complexe vergunningverlening

Omgevingsdienst Regio Nijmegen voert als gespecialiseerde omgevingsdienst de vergunningverlening voor complexe inrichtingen onder provinciaal- en gemeentelijk gezag uit. ODRN borgt dat voor alle milieuaspecten voldaan wordt aan de kwaliteitscriteria. De complexe inrichtingen zijn IPPC-inrichtingen en inrichtingen ingedeeld in de categorie 4.2 en hoger van de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering'.

ODRN belast de kosten van de complexe vergunningverlening aan ODRA door. ODRA brengt deze kosten 1 op 1 in rekening bij haar partners.

Complexe milieuvergunningverlening en specialistisch advies; x € 1.000			aantal vergunningen
Vergunningen	Overige	Totaal	
Arnhem	0,9	6,9	7,8
Lingewaard	6,5		6,5
Overbetuwe	17,9	3,9	21,9
Zevenaar	3,7	0,4	4,2
	29,0	11,2	40,3

2.6.3 Overige stelseltaken (uitgevoerd door OD's)

Ketentoezicht

Met het Programma Ketentoezicht, belegd bij Omgevingsdienst Rivierenland, richten de OD's zich samen op milieucriminaliteit en calculerend gedrag in de afvalstoffenketens. Het gaat daarbij om gedrag waarbij sprake is van (beoogd) geldelijk gewin en (een hoog risico op) grote milieuschade. Bij de ketenaanpak houden we rekening met het Omgeving risicobeeld Oost Nederland en met de specifieke regionale situatie.

Vanuit het programma 2019 van Ketentoezicht is het volgende uitgevoerd cq aan bijgedragen:

- De afronding Omgeving risicobeeld Oost Nederland;
- Eén pilot: analyse horeca t.b.v. I-GO;
- Ketenaanpak asbest, waaronder aantal gerichte diepgaande administratieve controles bij provinciale inrichtingen;
- Ketenaanpak verontreinigde grond;
- De evaluatie van de ketenaanpak AEC bodem-as;
- Gerichte ketencontroles en evaluatie controleresultaten in de keten co-vergisting;
- Tactische ketenanalyse op E-waste met landelijke partners;
- Project analyse met Politie, RIEC en Belastingdienst op problematiek dumping en productie synthetische drugs in Zuid Gelderland;
- Project aanpak mestfraude.

Portaal GO

Omgevingsdienst Veluwe IJssel voert de stelseltaak Portaal GO uit. Deze taak bundelt de functies Portaal (verbinding en afstemming met interne en externe partners), Kenniscentrum en Communicatie. Portaal GO functioneert hiermee veelal als scharnierpunt tussen de Gelderse Omgevingsdiensten en de "externe partners".

In 2019 heeft Portaal GO het Tactisch Overleg Overijssel Gelderland (TOOG) en Operationeel Overleg Overijssel Gelderland (OOOG) georganiseerd.

Samenwerking in de keten staan bij deze overleggen centraal. Portaal GO heeft de onderlinge kennisdeling binnen het stelsel georganiseerd (opleidingen) en gestimuleerd (bijeenkomsten).

Denk hierbij aan de (bestuurlijke) bijeenkomsten 'Symposium Gelderse Maat' en het congres 'Ondermijning'.

HRM

Omgevingsdienst Achterhoek is verantwoordelijk voor de stelseltaak HRM. Het gezamenlijk oppakken van HRM-vraagstukken, de coördinatie van de HRM-stelseltaak en de advisering van het CGO (centraal georganiseerd overleg (OR)) maken deel uit van de werkzaamheden die vallen onder deze stelseltaak.

In 2019 is voornamelijk de WNRA (wet normalisering rechtspositie ambtenaren) vormgegeven. Dit betrof onder meer de voorlichting aan medewerkers in het Gelders Stelsel, ontwikkeling van modellen (arbeidsovereenkomsten) en aanpassing van de procedures en regelingen.

Bestuurlijke strafbeschikking milieu (BSBm) en BOA-coördinatie

Omgevingsdienst Noord-Veluwe draagt binnen de stelseltaak BSBm de verantwoording en zorg voor de juridische toetsing van BSBm's en voor de doorgeleiding daarvan naar het Centraal Justitieel Incasso Bureau (CJIB). ODNV is daartoe gemandateerd door de directeurs van de overige Gelderse Omgevingsdiensten.

ODRA had in 2019 twee BOA's parttime in dienst. In 2019 hebben we geïnvesteerd in het verder implementeren van de landelijke handhavingsstrategie en de samenwerking met het openbaar ministerie. De capaciteit voor de inzet van strafrecht bleek te krap voor de opgave. Nu de LHS is geïmplementeerd, neemt het aantal zaken waarbij strafrecht een rol speelt aanzienlijk toe. In 2019 hebben wij overeenkomstig de LHS gewerkt binnen de disciplines bodem, milieu, vuurwerk en bouwtoezicht. Dit heeft geresulteerd in 86 zaken waarbij de BOA is betrokken door toezicht. Hiervan zijn 19 zaken daadwerkelijk strafrechtelijk onderzocht waarbij er inmiddels 13 keer regulier proces verbaal is opgemaakt en ingezonden naar het OM, twee keer een SAM proces verbaal en één keer is een BSBm opgemaakt. Drie zaken zijn afgedaan met een strafrechtelijke waarschuwing.

I-go

ODdV heeft binnen het Gelders Stelsel de projectleiding over I-go. In 2019 zijn daar onder meer de volgende:

- Er is functionaliteit ontwikkeld voor Gelderse OD's (Igo-viewer voor ODNV); Igo veehouderij gegevens voor ODA en ODdV;
- Er is een realtime dashboard voor dierhouderijen online gekomen;
- De aansluiting REV (register externe veiligheid) is voorbereid;
- Er is onderzoek gedaan naar de verwerking 'meldingen energie besparingen' via Igo en andere koppelingen met registers.

Coördinatie en kwaliteit

Omgevingsdienst De Vallei is verantwoordelijk voor de stelseltaak 'Coördinatie en kwaliteit van het Gelders Stelsel'. Het doel van deze stelseltaak is om het Gelders Stelsel blijvend op een kwalitatief goed niveau te laten functioneren.

In 2019 is een nieuwe visie ontwikkeld op de ontwikkeling van het Gelders Stelsel. Deze doorontwikkeling volgde op de evaluatie van de werking van het Gelders Stelsel. De ambitie en strategische doelen van de Gelderse Omgevingsdiensten zijn op ambtelijk en bestuurlijk niveau herijkt. Het opgegeven gericht werken uit de visie hebben verder vorm en inhoud gekregen. Er is hard en met succes gewerkt aan de thema's uit de visie.

In 2019 is het project AVG gestart. Een inventarisatie van de impact van de AVG heeft plaatsgevonden binnen het Gelders Stelsel. Bij het doorvoeren van aanpassingen, als gevolg van de AVG, is zoveel mogelijk stelselbreed op- en aangepakt.

In 2019 voerden alle omgevingsdiensten in Nederland een collegiale toets uit. De collegiale toets houdt in dat omgevingsdiensten in groepjes van drie een kijkje in elkaars keuken nemen. Het delen van kennis over de VTH- en bedrijfsvoeringprocessen en het delen van ervaringen staan hierbij centraal. De VTH Kwaliteitscriteria geven richting in de onderwerpen van gesprek. ODRA is getoetst door OD Haaglanden en OD IJsselland. De toets leverde ODRA waardevolle informatie. We zitten op de goede weg als het gaat om meetbare doelen en de monitoring hiervan.

Kosten en baten

Stelseltaken x € 1.000	Realisatie 2018	Begroot 2019	Kosten (materieel)	Kosten personeel*	Baten	Saldo
- I-GO	22,2	58,4	43,5			43,5
- Kennis en Portaal	137,9	100,5	103,8			103,8
- Ketendhandhaving	82,5	90,0	91,9			91,9
- Kwaliteit en coördinatie	38,3	26,7	26,7			26,7
- Stelseltaak P&O	39,7	23,0	21,4			21,4
- BSBm	1,5	10,5	12,5			12,5
- overige kosten		12,3	26,5			26,5
Kosten	322,1	309,1	326,4	0,0	0,0	326,4
						marge
Complexe handhaving	-137,2		0,0	220,7	383,4	162,7
Complexe vergunningen	-3,3		40,5	3,0	45,8	2,4
Totaal	181,6	309,1	366,9	223,6	429,2	165,1

* betreft enkel de salarislasten

3 Bedrijfsvoering

3.1 Inleiding

ODRA streeft een transparante, eenvoudige en doelmatige bedrijfsvoering na. In 2019 is er veel vooruitgang geweest. Het speerpunt 'basis op orde' is in volle gang. Een nieuw VTH systeem is aanbesteed en zal medio 2020 in gebruik zijn. Ook voerde ODRA een archiveringsscan uit waar uitkomt dat ODRA voor de partners DIV-taken zal uitvoeren. De kosten daarvan belasten we aan deelnemers door. Het 'verbeterplan control' leidde tot een verbeterde P&C-cyclus, administratieve organisatie en informatievoorziening aan de partners, het MT en bestuur.

De implementatie van een eigen ERP-systeem is op hoofdlijnen nog in 2019 afgerond. Enkele facetten ronden we nog in februari 2020 af. Ook zijn belangrijke stappen gezet om de afhankelijkheid van de Connectie en de kosten van huisvesting en (facilitaire) ondersteuning te verkleinen.

In 2020 zet ODRA nog een paar belangrijke stappen om een doelmatige bedrijfsvoering te realiseren. Dat betreft de ontwikkeling van de organisatie en de uitwerking van de outputsturing.

3.2 Uitgangspunten bedrijfsvoering en bekostiging

De bedrijfsvoering en inrichting van de administratieve organisatie zijn gebaseerd op de uitgangspunten voor de bekostiging van ODRA (conform Gemeenschappelijke Regeling). In de zomer van 2018 besloot het bestuur om het bekostigingsmodel aan te passen. Er is gekozen om voor de jaren 2018 en 2019 over te stappen op bekostiging via nacalculatie op uren. Deze vorm van bekostiging is de eerste stap naar outputfinanciering in 2020.

In het voorjaar 2019 hebben de partners een nieuwe verdeelsleutel voor de collectieve diensten afgesproken. Het is een compromis waarbij zowel inwoneraantal van de deelnemende gemeenten als stemverhouding in de GR meetellen. Er is afgesproken dat deze sleutel de komende jaren geldt voor alle (toekomstige) collectieve diensten.

Op weg naar outputsturing en -financiering

Het Algemeen Bestuur besloot in oktober 2018 om per 1 januari 2020 een beheerste vorm van outputfinanciering in te voeren. Dit houdt in dat er in de bekostiging drie stromen gaan ontstaan:

- Producten worden bekostigd op basis van een vaste kostprijs;
- Diensten worden bekostigd op nacalculatiebasis;
- Collectieve diensten (waaronder de abonnementen) op basis van een fixed price met verdeelsleutel over de deelnemende partners.

Outputfinanciering is een afgeleide van outputsturing. ODRA zet in op een transitie om te gaan sturen op output en outcome. Het Algemeen Bestuur heeft aan ODRA gevraagd om de effecten van de overgang naar output in de reguliere begrotingscyclus 2020 op te nemen, hetgeen is geschied.

In het najaar 2019 heeft ODRA haar ICT-systemen ingericht op outputfinanciering. In het partneroverleg is afgesproken dat er pilots worden opgestart om te werken met output sturing.

3.2.1 P&C-cyclus

Afstemming P&C cyclus met partnerbegroting

In het voorjaar 2019 heeft ODRA de begroting 2020 opgesteld. Deze wijkt op een aantal punten af van begrotingen van voorgaande jaren, vooral vanwege de overgang naar

outputfinanciering en de herverdeeleffecten die hieruit ontstonden. De begroting 2020 is daardoor met een maand vertraging aan de partners opgeleverd, waardoor het 'zienswijze traject' bij de Raden en Staten pas in september 2019 kon worden afgerond. Op 12 december 2019 heeft het AB de begroting 2020 (inclusief zienswijzen) definitief goedgekeurd.

De begroting **2019** is in twee fasen tot stand gekomen. De initiële begroting is besproken in het AB begin mei 2018. Omdat er te veel onzekerheden in deze begroting aanwezig waren is besloten een begrotingswijziging op te stellen. De begroting 2019 (1^e wijziging) is gebaseerd op de werkpakketten die in de zomer en najaar 2018 zijn opgesteld.

Rapportage structuur

ODRA is in april 2018 gestart met de maandelijks partnerrapportage. In 2019 zijn met uitzondering van de vakantiemaanden, alle maandrapportages gemaakt en individueel met de betreffende partners besproken. Ook de omgevingsdiensten ontvangen een periodieke rapportage (per 4 maanden) over de voortgang van het werkpakket. De maandrapportage blijkt het belangrijkste instrument voor sturing. Ook voor de interne bedrijfsvoering, met name voor productiemonitoring en de verbetering van de kwaliteit van tijdschrijven, werkt de maandelijks monitoring adequaat.

De sturing op de bedrijfsvoering voert ODRA uit met een maandelijks dashboard voor het MT. Dit dashboard (gebaseerd op de balanced score card) wordt eveneens gebruikt voor periodieke rapportages aan het Dagelijks – en Algemeen bestuur. Het belangrijkste onderdeel van het Dashboard betreft de risicomatrix, die sturen op langere termijn faciliteert. Daarnaast bevat het dashboard inzicht in de productie en urenbestedingen (= voortgang op de werkprogramma's), financiën, bezetting, KPI's, verzuim en speerpunten.

Bedrijfsvoering algemeen

In 2019 heeft ODRA regie gevoerd op de uitvoering van verbeterpunten. Verbeterpunten die door ODRA, partners en de accountant in de voorbije jaren zijn gesignaleerd. Zoals een meer transparante- en overzichtelijke informatievoorziening om voortgang en sturing te laten zien. Ook gaf de beperkte regie op de ICT systematiek van gemeente Arnhem (uitbesteed aan De Connectie) en de huisvesting aanleiding tot het doen van een grondige studie naar onze behoeften op deze gebieden.

De implementatie van een eigen ERP-systeem voor financiën, tijdschrijven, HRM en inkoop biedt ODRA de mogelijkheid om vanaf 2020 daadwerkelijk regie te voeren en te kunnen sturen op de kosten(reductie) van overhead. Door ook voor huisvesting en ICT de mogelijkheden in de markt te onderzoeken kan hiervoor een meer marktconforme kostprijs worden nagestreefd.

Organisatieontwikkeling

De Omgevingswet (ingangsdatum 2021) en de invoering van outputsturing vragen om een andere ondersteuning van de organisatie. In het najaar 2019 is intensief met de OR en een klankbordgroep van medewerkers uitwerking gegeven aan een nieuwe werkwijze, taak-en verantwoordelijkheidsverdelingen en organisatorische inrichting.

ODRA start met ingang van 1 maart 2020 met de doorontwikkeling van de organisatie. Er komen 6 teams onder aansturing van een manager uitvoering, een team PPI (programma's projecten, en innovatie) en een team bedrijfsvoering.

Het PPI wordt gevormd om nadrukkelijker uitvoering te geven en in te spelen op de maatschappelijke ontwikkelingen, zoals die onder meer in hoofdstuk 2 zijn beschreven. Het is gebleken dat het onderbrengen in de lijn onvoldoende focus geeft op de maatschappelijke opgave waar ODRA voor aan de lat staat.

3.3 Medewerkers (sociaal jaarverslag)

Het sociaal beleid van ODRA is gericht op goed werkgeverschap, zodat medewerkers in staat zijn zich optimaal te ontwikkelen en te ontplooiën. Die ontwikkeling staat niet stil. Het is een continu proces, waarbij ODRA zich blijft aanpassen aan de dynamische omstandigheden in de arbeidsmarkt en de vraag van de partners naar expertises en kwaliteitsverbetering.

Dat vraagt om constante aandacht voor professionaliseren en ontwikkelen. Flexibiliteit en samenwerken zijn voor alle medewerkers vereiste competenties. Duurzame inzetbaarheid en vitaliteit zijn daarbij belangrijke randvoorwaarden.

3.3.1 Professionalisering en ontwikkeling

Bij het verder professionaliseren en ontwikkelen van ODRA en haar medewerkers zijn de uitgangspunten:

- De klant staat centraal;
- ODRA is een lerende organisatie;
- We leveren kwalitatief hoogwaardige producten en diensten;
- Onze medewerkers zijn taakvolwassen (dé professional);
- Onze medewerkers werken met plezier;
- Verantwoordelijkheid, vakmanschap, samenwerken en vertrouwen zijn de kernwaarden.

Medewerkers onderzoek

In oktober heeft ODRA een medewerkers onderzoek laten uitvoeren door een extern bureau. Duidelijk is dat ODRA in een stijgende lijn zit qua medewerkerstevredenheid en beter heeft gescoord op bevlogenheid, betrokkenheid en werkgeverschap ten opzicht van twee jaar geleden. De meeste ruimte voor verbetering zit in integrale samenwerking, werkdruk (beleving) en communicatie. Over het algemeen scoort ODRA beter dan de benchmark in de branche en heeft hiermee de eerste ster verdiend van "Beste werkgever 2019-2020" binnen onze branche. Er is een interne werkgroep samengesteld, een dwarsdoorsnede van de organisatie, die aan de slag gaat met de drie verbeter thema's.

Werken aan ontwikkeling

Het managementteam heeft procedures verbeterd, die sindsdien worden toegepast (beter introduceren van nieuwkomers en goed afscheid nemen van vertrekkende collega's). In het kader van de organisatie ontwikkeling zijn diverse (team)-bijeenkomsten geweest, waaronder een tweedaagse met de OR en bijeenkomsten met een klankbordgroep van medewerkers. Dit heeft geleid tot een gedragen en goed uitgewerkt ontwikkelplan van en voor de organisatie. Per 1 maart 2020 start ODRA met een nieuwe organisatiestructuur en werkwijze.

3.3.2 Vitaliteit en duurzame inzetbaarheid

Het belangrijkste kapitaal van ODRA zijn de medewerkers. Daarom vindt ODRA het belangrijk te investeren in de vitaliteit, gezondheid en duurzame inzetbaarheid van de medewerkers, jong en oud, kort of lang in dienst.

Gezondheid

In 2019 konden de medewerkers en leidinggevenden gebruik maken van IZA-bedrijfszorg. Naast de tweedelijnszorg, zoals psycholoog en fysiotherapeut, kunnen medewerkers bij de Arbodienst onder meer terecht voor een vitaliteitsgesprek en online voor kortdurende psychologische zorg of langdurende herstelbegeleiding (fysiek).

Per 1 april 2019 liep het contract af met de arbodienst. Het selectieproces voor een nieuwe arbodienst is samen met de OR tot stand gekomen. ODRA heeft bewust

gekozen voor een arbodienst, die beter inzet op preventieve zorg. Een belangrijke verandering is dat de eerste gesprekken met een bedrijfsverpleegkundige worden gevoerd in plaats van met een bedrijfsarts. De drempel voor gesprekken is daardoor lager.

Gedeelde verantwoordelijkheid

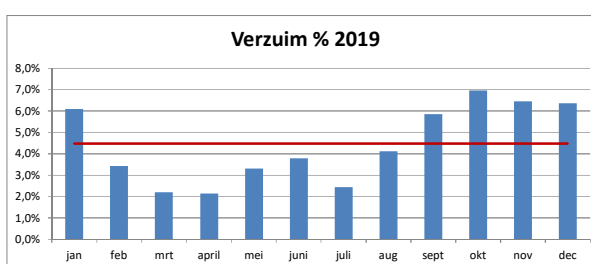
Duurzame inzetbaarheid is een gedeelde verantwoordelijkheid. Het primaire belang van de medewerker is om aansluiting te houden met het werk en de arbeidsmarkt. Tegelijkertijd heeft de organisatie de behoefte om goede, fitte en gemotiveerde medewerkers aan zich te binden, die optimaal bijdragen aan een flexibele en productieve organisatie.

Verzuim

Het verzuim is in 2019 met 4,5%, circa 1,4% lager uitgekomen dan in 2018. Belangrijkste oorzaak: er is gestuurd via casemanagement op de langdurige zieken. In 2019 is de gemiddelde verzuimduur (per verzuim) gedaald van 30 dagen naar 14 dagen per melding.

Verzuim in %	2017	2018	2019
Verzuimpercentage	5,4%	5,9%	4,5%
Meldingsfrequentie*	0,9	1,0	1,0
Gemid. verzuim duur (in dagen)	26,0	30,1	13,8
Aantal nul-verzuimers	70,0	58,0	81
Aantal interne mdw.	120	140	153
- gemiddeld %	58%	42%	53%

* aantal meldingen (148) gedeeld door aantal gemiddeld aantal medewerkers (153)

Ziektewet- en WW-uitkering (eigenrisicodrager)

ODRA is eigenrisicodrager van uitkeringen voor de ziektewet. ODRA is verantwoordelijk voor de re-integratie van de zieke medewerker (al dan niet naar een passende functie in eerste spoor binnen de eigen organisatie). In het tweede jaar van ziekte dient ook het zogenaamde 2e spoor (passende functie buiten de eigen organisatie) door ODRA te worden ingezet.

Medewerkers met een (tijdelijke) aanstelling die ziek uit dienst gaan, ontvangen een ziektewetuitkering. Deze uitkering wordt betaald door ODRA. Daarbij blijft ODRA voor deze medewerkers verantwoordelijk voor de re-integratie. Hiervoor gaat ODRA nog een dienstverlener inschakelen die het medische gedeelte van de re-integratie uitvoert.

In 2019 is er één medewerker voor 80 – 100% WGA gekeurd voor de periode van één jaar.

Daarnaast is ODRA eigenrisicodrager voor de uitkeringen van de Werkloosheidswet. Wanneer de ex medewerker een WW-uitkering ontvangt, wordt deze uitkering betaald door ODRA. In totaal zijn er 2 ex-medewerkers die een WW-uitkering ontvangen.

Wet arbeid en zorg

De Wet Arbeid en Zorg regelt het recht op verschillende verlofsoorten. In 2019 namen 14 medewerkers ouderschapsverlof op, waarvan 12 personen onbetaald en twee personen betaald. Daarnaast waren er vijf medewerkers met kort- en of langdurend zorgverlof, 11 personen hebben buitengewoon verlof opgenomen en drie personen hebben geboorteverlof opgenomen.

Bedrijfsarts en IZA-bedrijfszorg

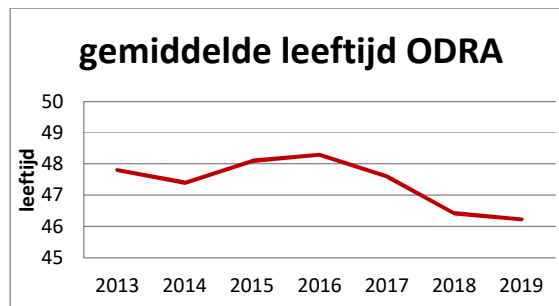
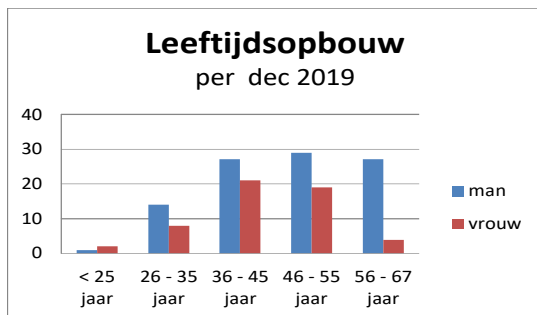
Zoals eerder benoemd zijn we per 1 april 2019 overgestapt van Arbodienst. Voor 1 april hebben nog 14 medewerkers gebruik gemaakt van het Arbo-sprekeuur van de bedrijfsarts. Sinds 1 april verloopt het eerste contact via een bedrijfsverpleegkundige. Deze kan de meeste ziekmeldingen voldoende te woord staan. Pas bij langdurige- of ernstige ziekte wordt de

bedrijfsarts ingeschakeld. In 2019 hebben 8 medewerkers gebruik gemaakt van het Arbo-spreekuur van de bedrijfsverpleegkundige. Voor bijvoorbeeld het ergonomisch instellen van de eigen werkplek of persoonlijk advies hebben vijf medewerkers een beroep gedaan op de IZA-bedrijfszorg. Er is één consult bij de vertrouwenspersoon geweest.

Regionale Bezwarencommissie Personele Aangelegenheden

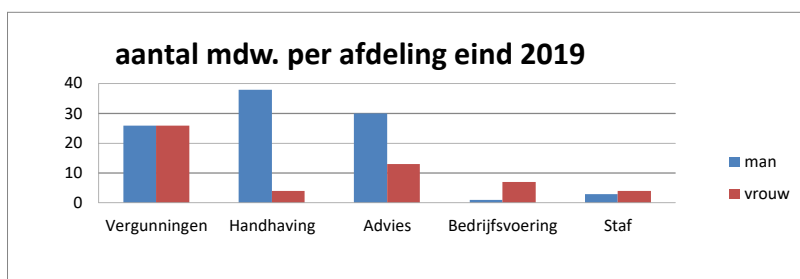
Er is één medewerker in 2019 die een bezwaar heeft ingediend tegen een genomen besluit. Deze is nog onderhanden.

3.3.3 Leeftijdsopbouw / gender / instroom-uitstroom

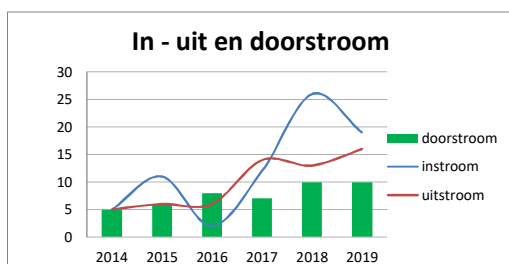
De gemiddelde leeftijd is gedaald naar iets boven de 46 jaar. De gemiddelde leeftijd bij de mannelijke medewerkers is 47,5, de vrouwen 43,9.

Een aandachtspunt voor ODRA is de uitstroom vanwege pensionering van deze veelal specialisten en het waarborgen van de aanwezige kennis. In de categorie 56-67 jaar zijn er per 31 december 2019 tien medewerkers boven de 63 jaar. Er is op Gelderstelsel niveau bewust gekozen voor het niet aanbieden van het Generatiepact. Dit heeft geleid tot individuele afspraken met medewerkers die geleidelijk minder willen gaan werken.

De verhouding mannen versus vrouwen kent geen evenwichtige samenstelling binnen ODRA. Handhaving en toezicht is een 'mannenclub', terwijl bedrijfsvoering & staf grotendeels uit vrouwen bestaan. Het medewerkersbestand van ODRA is nog geen representatieve afspiegeling van de samenleving. Het aandeel mannen is 64% (98) versus 36% vrouwen (54), ook de culturele diversiteit is niet evenwichtig.

Instroom, doorstroom en uitstroom

jaar	werk erva- ringsplaats	detachering	doel- groepen	stage
2015	2	1	0	0
2016	2	2	0	0
2017	1	2	3	2
2018	0	1	2	3
2019	1	0	0	9

ODRA kent sinds 2017 hoge instroom- en uitstroom cijfers. In 2019 zijn 16 mensen uitgestroomd (circa 10%), 19 ingestroomd en 10 doorgestroomd (andere functie). De netto instroom hangt samen met de groei van de organisatie (meer vraag vanuit de werkpakketten) en het beleid om het aandeel externe inhuur te verminderen vanwege de kosten.

De tabel laat zien dat ODRA ook beter haar maatschappelijke rol pakt. Het aantal ingevulde stageplaatsen is toegenomen. Ook kende ODRA, vanuit het mobiliteitsbeleid, een toename van coaching- en loopbaantrajecten van individuele medewerkers in 2019.

Arbeidsmarkt

In 2019 is het ODRA niet gelukt om verhoudingsgewijs de interne bezetting te laten groeien ten opzichte van de externe inzet. Het aandeel externen bedroeg in 2019 19% van de loonkosten (in 2018 16%). Het is moeilijk (of alleen tegen hoge kosten) om de goede expertise op tijd in huis te hebben. Met de partners is afgesproken om zoveel mogelijk voorziene capaciteit in het werkpakket op te nemen, zodat we tijdig werving kunnen starten. Voor vaste functies wordt de inhuur afgebouwd en ingevuld door vaste interne krachten. Dit vindt vooral begin 2020 plaats in kader van de nieuwe organisatiestructuur.

Het sociaal beleid van ODRA is gericht op goed werkgeverschap, zodat medewerkers in staat zijn zich optimaal te ontwikkelen en te ontplooien.

VTH Kwaliteitscriteria

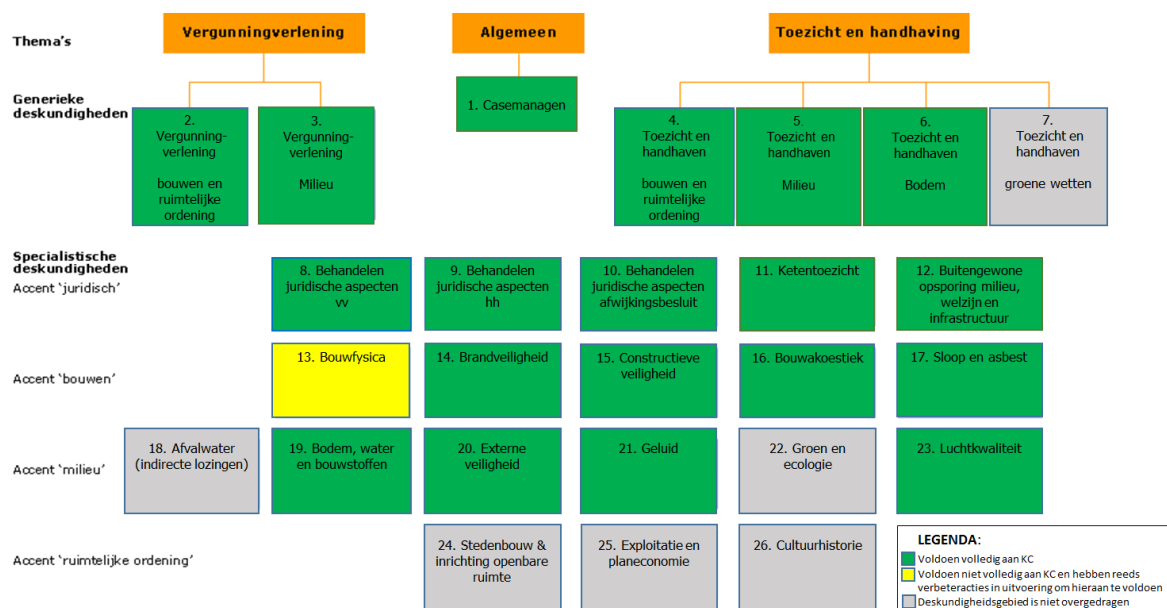
ODRA wil voldoen aan de VTH Kwaliteitscriteria. In 2019 rapporteren we over zowel de procescriteria als de kritieke massa. Per 1 juli 2019 zijn er nieuwe kwaliteitscriteria vastgesteld. In de praktijk betekent dit niet dat we direct volledig moeten voldoen aan de nieuwe criteria, maar dat we daar wel naartoe werken. Met een start in 2019 en doorloop in 2020 werken we projectmatig aan het in kaart brengen van de ontwikkelacties betreffende de medewerkers die reeds getoetst zijn onder de 2.1 normen. Nieuwe medewerkers worden direct aan de 2.2 normen getoetst.

In 2019 rapporteren we over de 2.1 normen. ODRA is goed op weg om volledig robuust te zijn op de VTH Kwaliteitscriteria. Voor wat betreft de procescriteria scoren we groen op 17 van de 19 gebieden. Bij de deskundigheidsgebieden (kritieke massa) zijn dat er 19 van de 26. Zes van de in totaal 26 deskundigheidsgebieden zijn niet aan ODRA overgedragen. Er zijn meerdere verbetertrajecten gestart om robuuster te worden op de kwaliteitscriteria.

Er is geïnvesteerd in trainingen en opleidingen. Het opleidingsbudget ad € 234.000 is in 2019 nagenoeg geheel besteed. Er is €20.000 euro minder besteed. 43% van de bestede kosten hadden betrekking op opleidingen ten behoeve van de VTH-criteria, 57% voor andere persoonlijke ontwikkeling en een in-company training voor het verbeteren van de correspondentie.

Voor wat betreft de procescriteria is er onder meer besloten om de kritieke prestatie indicatoren te synchroniseren met die van de omgevingsdiensten in het Gelders Stelsel. Dat helpt om onze prestaties kwalitatief met andere OD's te vergelijken en van elkaar te leren.

BEHAALDE RESULTATEN 2019 KC 2.1 Omgevingsdienst Regio Arnhem

In bijlage 3 zijn de VTH KC 2.1 Procescriteria opgenomen.

3.4 Facilitaire diensten

ODRA huurt kantoorruimte inclusief daarbij behorende facilitaire dienstverlening van gastheer Arnhem. ODRA beschikt per 31 december 2019 over 2.371 m2 kantoorruimte en vergaderruimtes (128 werkplekken).

Huisvesting	gemiddeld 2018	Per 1 jan 2019	Ultimo 2019	Verschil
Gehuurd ruimte in m2	2.143	2.371	2.371	
- aantal werkplekken	109	121	128	19
Kosten huur kantoor 2019 in euro's	402.262	502.419	481.730 *	-20.689
Kosten huur (all-in) per m2 : euro's	187,8	211,9	203,2	-4%
Aantal fte's (intern & extern)	146,7		158,7	11,9
- gemid. aantal mdw (intern/extern/stage)		170,0	197,5	
Beschikbare ruimte (m2) per fte	14,6		14,9	0,3
Kosten per fte	€ 2.742	€ 3.235	€ 3.036	

* structurele kosten (excl. Incidenteel)

De gemiddelde bezetting (intern en ingehuurde capaciteit) in 2019 was 158,78,3 fte. Een stijging t.o.v. 2018. Een betere maatstaf voor de 'werkplek-druk' is het aantal medewerkers. Dit waren er gemiddeld per maand 197,5 (151 interne medewerkers, 40 extern, 6 stage). Gemeten over het hele jaar zijn er 231 medewerkers bij ODRA werkzaam geweest. Op de drukke kantoordagen dinsdag en donderdag (wanneer vrijwel iedereen er is) is de verhouding werkplek (128 stuks) versus medewerkers 65%.

Ook in 2019 nam ODRA facilitaire dienstverlening af van de gemeente Arnhem. Het ging daarbij om de receptie, bewaking en parkeerplaatsen. Daarnaast handelde gemeente Arnhem personeelsadministratie en enkele financiële taken (debiteuren, crediteuren en voorbereiding BNG handelingen) voor ODRA af. In juli 2019 nam ODRA Sap ByDesign in gebruik voor

financiën en tijdschrijven. De kosten van financiële taken bij De Connectie vervielen hierdoor vanaf dat moment. Daar stonden wel interne kosten voor administratieve krachten tegenover. De implementatiekosten van SAP zijn geactiveerd en worden in vijf jaar afgeschreven.

ODRA is voor het juist uitvoeren van haar taken sterk afhankelijk van geautomatiseerde informatieverwerking. Het informatiesysteem dat ODRA voor haar primaire processen gebruikt is Suite for Omgevingsdiensten (S4O) van Centric.

Vervoer en wagenpark

Per 31 december 2019 beschikte ODRA over 9 bedrijfswagens. Voor inspecties en andere bezoeken zijn 4 personenauto's beschikbaar. Voor team meten & advies en de piketdienst beschikt ODRA over 5 speciaal ingerichte bussen.

Met ingang van 1 april 2019 leaset ODRA een extra personenauto ter vervanging van een in 2018 defect geraakte auto, waarmee het wagenpark weer op 10 voertuigen uitkomt.

3.5 Financiële weerbaarheid en risico's

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate ODRA in staat is financiële tegenvallers in de toekomst op te vangen. In de Gemeenschappelijke Regeling (GR) is bepaald welke vermogensbestanddelen ODRA kan aanhouden. Deze bestaan uit een Algemene Reserve en bestemmingsreserves. De Algemene reserve is gemaximeerd tot € 0,5 miljoen. (2,9% van de totale baten 2019). Daarnaast kan ODRA bestemmingsreserves aanhouden voor kosten in de toekomst. Deze worden qua inhoud en omvang door het Algemeen Bestuur bepaald.

Weerstandsvermogen x € 1.000	stand 1-1-2018	stand 31-12-2018	stand * 31-12-2019	na resultaat
Algemene Reserve	505,8	430,5	442,2	
- Resultaat boekjaar	-83,4	11,7	-8,5	33,0
Bestemmingsreserves				
- Provincietaken	91,8	91,8	91,8	
- TMA	207,5	207,5	200,7	
- RVMK	49,6	41,6	36,5	
- rvmk onttrekking (na resultaat)	0,0			-33,0
totaal bestemmingsreserves	348,9	340,9	329,0	
Onvoorzien	0,0	0,0	0,0	
Totaal	771,3	783,1	762,6	
Totale baten (omzet)		13.833,6	17.551,1	
- percentage omzet		5,6%	4,3%	

* voor resultaatverwerking 2019

Het weerstandsvermogen als percentage van de omzet is met 1,3% gedaald. Het weerstandsvermogen is €20.500 gedaald.

ODRA acht het weerstandsvermogen van € 762.600 voldoende om de huidige risico's af te dekken.

In onderstaande paragraaf is aangegeven welke risico's er zijn geïnventariseerd; de schatting komt uit op circa € 350.000.

Risico-inventarisatie en -beheersing

Periodiek ontvangt het bestuur een risico dashboard met de operationele risico's van de reguliere taken en projecten. In overleg worden dan mitigerende maatregelen afgesproken.

Er is ook een aantal generieke risico's; ODRA onderkent risico's in vijf categorieën:

1. Een nadelig saldo in de exploitatie. Kan veroorzaakt worden doordat enerzijds begrote inkomsten niet gerealiseerd worden, anderzijds doordat kosten tegenvallen dan wel dat er onvoorziene gebeurtenissen optreden.
  - Als belangrijkste beheersmaatregel geldt dat ODRA maandelijks haar exploitatie monitort en bijstuurt op de realisatie van de werkprogramma's.

De P&C-cyclus sluit niet alle risico's uit. De marges in de exploitatie betreffen structureel circa 1% à 1,5% van de omzet (circa € 200.000,-)
2. De risico's van de taakuitvoering. ODRA kan aansprakelijk worden gesteld voor fouten in de reguliere taakuitvoering en bedrijfsvoering. Bijvoorbeeld doordat gedelegeerde bevoegdheden onduidelijk zijn en niet helder zijn vastgelegd. Dit betreft vooral een bestuurlijk en imago probleem.
3. ODRA is verzekerd voor schadeclaims tot een bedrag van max 2 x € 2,5 miljoen per jaar. Ook is ODRA gestart met het verbeteren van de DVO's en mandaatregelingen met de partners. Het risico van frictie (kosten). Betreft risico's die ontstaan door noodzakelijke aanpassingen in de organisatie. Bijvoorbeeld naar aanleiding van taakstellingen, nieuwe inhoudelijke wetgeving, maatschappelijke veranderingen of het terughalen van taken door partners.
  - De niet voorzienbare omvang van het risico is beperkt. Grote wijzigingen leggen we via de P&C-cyclus (middels een wijziging van de begroting) aan de partners voor. In 2019 zijn er frictiekosten ontstaan vanuit individuele mobiliteitstrajecten. Deze zijn opgevangen binnen de exploitatieruimte. ODRA heeft geen structurele ruimte in de begroting voor dit type risico (circa € 150.000 per jaar).
4. Het risico om niet te voldoen aan algemene wet- en regelgeving, zoals belastingwetten, privacy, Europese en nationale verordeningen.
  - In 2019 is het risico beperkt gebleven. Er is geen wijziging opgetreden in de belastingplicht (omgevingsdiensten zijn vrijgesteld van vennootschapsbelasting).
5. Liquiditeit. Het werkkapitaal van ODRA wordt gevormd door het vermogen, de beschikbare voorzieningen en de voorschotten die partners betalen voor de dienstverlening. Bij uitblijven van betalingen van de voorschotten is er een risico op het niet kunnen voldoen van salarissen, loonheffing, premies, btw en crediteuren. Hiervoor is een maandelijks respectievelijk bij einde kwartaal een saldo van minimaal € 1,0 en € 2,0 miljoen nodig. Het weerstandsvermogen op zich is onvoldoende om deze liquiditeitsbehoefte te dekken, inhoudende dat ODRA een deel van de liquiditeitsbehoefte moet dekken uit de voorschotten van partners.

Financiële kengetallen

Kengetallen	2018	begroting 2019	2019
netto schuldquote	-4,7%	-7,6%	-3,3%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-4,7%	-7,6%	-3,3%
solvabiliteitsrisico	-13,6%	64,0%	8,4%
structurele exploitatieruimte	pm	0,0%	pm
liquiditeit	133,1%	81,1%	134,7%
grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Doel van bovenstaande kengetallen is inzicht geven in de structurele evenwichtigheid en duurzaamheid van de begroting.

- De netto schuld quote en de netto schuld quote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen (er waren geen leningen in 2019) geven inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. In de toelichting op de balans zijn de schulden en eigen

vermogen gespecificeerd. De schuldquote is negatief, maar wel beter dan in 2018. ODRA financierde haar lopende verplichtingen met kortlopende tegoeden.

- De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin ODRA in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het betreft het eigen vermogen versus het balanstotaal. Het percentage is gestegen naar 8%. Dit is een positieve ontwikkeling ten opzichte van 2018, echter er was in de begroting uitgegaan van een sterke verbetering tot 64%. De hoge vorderingen per 31 december maken dat de ratio lager uitvalt.
- Voor de beoordeling van het structurele- en reële evenwicht van de begroting wordt het onderscheid gemaakt tussen structurele- en incidentele lasten. ODRA is in 2019 overgegaan op bekostiging van uren op nacalculatie. Ondanks het aanwezig zijn van verplichte winkelnering op de basis milieutaken, zijn er geen toezeggingen op een meerjarige omzet.
- Grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn bij ODRA niet van toepassing.

Financiering, treasury en schatkistbankieren

In het treasury statuut van ODRA (vastgesteld door het bestuur eind 2016) zijn de doelstellingen geformuleerd en geconcretiseerd naar de verschillende deelgebieden van treasury, namelijk rente risicobeheer, financiën en kasbeheer.

Het financieringsvraagstuk van ODRA is van beperkte omvang. Dit heeft vooral te maken met de grote afname van diensten van gemeente Arnhem.

Er is in 2019 geïnvesteerd in het wagenpark en in de implementatie van de bedrijfsvoerings-systemen SAP en VTH. Het investeringsbedrag wordt opgevangen vanuit het reguliere werkkapitaal van ODRA.

ODRA heeft verplichte deelname aan het schatkistbankieren. Eind 2013 is dit in werking getreden. Alle banktegoeden boven de drempelwaarde (€ 1,75 miljoen; specifiek voor ODRA afgesproken bedrag met het ministerie) worden verplicht gestort op een rekening-courant bij het Ministerie van Financiën. De overige liquiditeit zijn rekening-courant tegoeden, ondergebracht bij de BNG. In de financieringsovereenkomst (op 8 november 2018 herijkt voor 2019) met de BNG is tevens een kredietlimiet afgesproken. Deze bedraagt maximaal € 1,0 miljoen.

De huidige financiële positie geeft geen aanleiding om op de korte termijn maatregelen voor te stellen. Eventuele leningen voor investeringen lopen eveneens via de Rijksschatkist. ODRA heeft geen leningen gevraagd in 2019.

ODRA heeft in 2019 geen leningen of deposito's uitgezet, anders dan via schatkistbankieren. Er zijn geen renterisico's opgetreden.

Met de kasgeldlimiet is in de wet Fido een norm gesteld voor het maximum bedrag waarop de organisatie haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Deze norm bedraagt voor ODRA 8,2% van het begrotingstotaal. ODRA komt hier niet boven.

3.6 Governance

In de Gemeenschappelijke Regeling van ODRA is de bestuurlijke structuur beschreven en geborgd. In 2019 is een wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling voorgesteld naar aanleiding van conclusies uit de evaluatie Gelders Stelsel van Omgevingsdiensten in 2016. De wijziging heeft betrekking op de definitie 'complexe taken', een tekstuele wijziging naar de operationele situatie provinciale vergunningverlening door ODRN en een wijziging in de bevoegdheid van het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst. De verwachting is dat deze

wijzigingen (na zienswijzen van de Raden en Staten van de partners) formeel in 2020 worden vastgesteld.

Het Algemeen Bestuur (AB) neemt besluiten op basis van de stemverhouding, die is vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling (GR). De belangrijkste bevoegdheden zijn het vaststellen van de begroting en jaarrekening van ODRA. Zij vervullen de opdrachtgeversrol richting ODRA. Elke deelnemer beslist afzonderlijk over het mandaat dat zij verleent aan ODRA.

Het AB benoemt uit de leden een Dagelijks Bestuur (DB). Het DB komt zo vaak bijeen als nodig wordt geacht. In de praktijk betekende dit acht maal in 2019 (waarvan 1 x schriftelijk en 1 bijzondere vergadering in verband met de benoeming van de nieuwe directeur). Het DB is bevoegd en verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering en de operationele besluitvorming. Zij vervullen de eigenaarsrol. De voorzitter is voorzitter van het AB en DB.

Het AB is zes keer bijeengekomen in 2019, een hoger aantal dan normaal, dit had vooral te maken met de informatie en besluitvorming over de outputfinanciering.

Het bestuur geeft gevraagd en ongevraagd alle informatie aan de gemeenteraden en Provinciale Staten die nodig is voor een juiste beoordeling van het door het bestuur te voeren en gevoerde beleid. ODRA heeft geen audit comité. De toezichtrol ligt bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Aan het hoofd van de interne organisatie staat de directeur. In september 2019 is de heer Ruben Vlaander aangesteld als opvolger van mevrouw Cora Smelik.

De directeur is bevoegd voor het nemen van operationele besluiten. De directeur wordt ondersteund door 4 afdelingshoofden. In de bijlage is het organogram van ODRA opgenomen. Dit geldt tot 1 maart 2020, daarna wordt de organisatieontwikkeling ingezet.

3.7 Overige bedrijfsvoering (verplichte paragrafen BBV)

Er is in de BBV een aantal verplichte onderdelen benoemd die moeten worden genoemd. Dit betreft:

- Lokale heffingen: ODRA heft geen leges of heeft geen andere inkomsten uit hoofde van vergunningverlening dan wel handhaving;
- Verbonden partijen: bij ODRA zijn er geen verbonden partijen;
- Grondbeleid: ODRA heeft geen grondbeleid, dit behoort niet tot haar takenpakket;
- Vennootschapsbelasting: er is door de omgevingsdiensten een collectieve afspraak gemaakt met de Belastingdienst. ODRA was over het boekjaar 2019 vrijgesteld voor de vennootschapsbelasting.

4 Jaarrekening

In dit hoofdstuk licht ODRA de exploitatie 2019 toe. Achtereenvolgens wordt ingegaan op:

1. De grondslagen en uitgangspunten van de jaarrekening. Deze worden voornamelijk bepaald door de richtlijnen van het BBV;
  2. Staat van baten en lasten op basis van de, door het Gelders Stelsel afgesproken programma indeling. Deze bestaat uit: vergunningen, toezicht en handhaving, advies, stelseltaken, algemeen en projecten.
Op verzoek van de partners worden ook de taakvelden milieu en bouw onderscheiden.
- De BBV schrijft voor dat de overhead apart gespecificeerd moet worden. In de jaarrekening 2019 is dit opgenomen als onderdeel van deze staat van baten en lasten.
  - Categoriele staat van baten en lasten. Deze is vormgegeven op basis van een hoofdingeling: personeel, huisvesting, ICT, algemene kosten en specifieke projectkosten.

De analyse en de toelichtingen zijn in deze jaarrekening met name op de categoriele staat van baten en lasten toegespitst.

4.1 Grondslagen bij het opstellen exploitatieresultaat

Voor de jaarrekening gelden de volgende grondslagen en uitgangspunten:

- De jaarrekening is opgesteld conform de richtlijnen van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) provincies en gemeenten en de Financiële verordening Omgevingsdienst Regio Arnhem 2012, alsmede de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).
- De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Alle baten en lasten die betrekking hebben op het boekjaar en ten tijde van het opstellen van de jaarrekening bekend waren, zijn in het betreffende jaar verwerkt.
- Opbrengsten dienstverlening: de bijdragen van de deelnemende gemeenten en de provincie, de bijdrage van overige partners, subsidies en overige inkomsten voor diensten die toegerekend worden, verantwoordt ODRA in het jaar waarin de diensten zijn verricht.
- Lasten: betreft de personeelskosten van de medewerkers van ODRA, alsmede de kosten voor inhuur, adviezen, huisvesting, facilitair en materiële kosten voor projecten.
- De directe kosten bestaan uit de personeelskosten en andere directe kosten gerelateerd aan de afdelingen, vergunningen, toezicht en advies. Deze kosten worden respectievelijk toegerekend aan de programma's met gelijke naam op basis van de verhouding van de baten aan de programma's. Dit is een niet geheel zuivere toerekening; pas vanaf 2020 zijn (met het nieuwe bedrijfsvoeringssysteem) de personeelskosten aan de programma's te relateren op basis van kostprijzen per product/dienst/medewerker.
- Overheadkosten bestaan uit de loonkosten voor indirect personeel, huisvesting, ICT en facilitair, voor zover deze niet worden gemaakt voor projecten en specifieke opdrachten.
- Voorzieningen worden berekend op basis van het financiële risico / toekomstige kosten voor zover deze tijdens het opstellen van de jaarrekening konden worden vastgesteld.
- Exploitatieresultaat: het verschil van baten, lasten en dotatie/onttrekking aan voorzieningen. Het exploitatie resultaat wordt na afsluiten van het boekjaar gemuteerd op de Algemene Reserve en bestemmingsreserves.
- ODRA mag een Algemene Reserve vormen van maximaal 5% van de jaarlijkse exploitatielasten met een maximum van € 500.000. Het Algemeen Bestuur kan besluiten tot het instellen van bestemmingsreserves. Mocht er na het verrekenen van het exploitatieresultaat 2019 met de Algemene Reserve en/of bestemmingsreserves nog een saldo resten, dan wordt dit op basis van stemverhouding afgerekend.

Het boekjaar 2019 van ODRA is met een negatief resultaat van € 8.518 afgesloten.

4.2 Staat van baten en lasten; programma indeling

ODRA hanteert de in het Gelders Stelsel afgesproken programma indeling als hoofdindeling. Daarnaast geldt een taakveld indeling (milieu en bouw). De kosten en baten die niet specifiek zijn gelabeld of een algemeen karakter hebben zijn ondergebracht in het taakveld 'algemeen', hetgeen een subcategorie onder het taakveld milieu is. Veelal vinden die taken daar hun oorsprong.

In de staat van baten en lasten is onderscheid gemaakt tussen drie klantcategorieën: de partners, omgevingsdiensten in Gelderland en derden. ODRA heeft enkel publiekrechtelijke organisaties als klant.

Staat van baten en lasten Programma's x € 1.000	initiele begroting 2019			begroting 2019			realisatie 2019			
	bouw*	milieu	totaal	bouw*	milieu	totaal	bouw*	milieu	kosten	totaal
Vergunningen										
- directe kosten*	2.276	787	3.063			3.224			3.138	3.138
- toegerekende overhead**	0	1.317	1.317	3.335	1.332	1.442			1.350	1.350
- baten partners	3.174	1.096	4.270	3.371	1.295	4.666	3.425	1.234		4.659
Saldo vergunningen	898	-1.009	-111	37	-38	-1	3.425	1.234	-4.488	171
Handhaving										
- directe kosten*	1.930	2.666	4.596			4.377			5.555	5.555
- toegerekende overhead**	0	1.976	1.976	2.529	3.881	2.033			1.699	1.699
- baten partners	2.743	3.979	6.722	2.577	3.999	6.576	3.155	4.923		8.077
Saldo handhaving	813	-663	150	49	118	166	3.155	4.923	-7.254	823
Advies										
- directe kosten*	301	1.527	1.828			1.409			1.500	1.500
- toegerekende overhead**	0	657	657		2.038	628			1.485	1.485
- baten partners		2.216	2.216		2.033	2.033	0	2.047		2.047
Saldo advies	-301	32	-269	0	-5	-5	0	2.047	-2.985	-937
Stelseltaken										
- kosten			0			97			83	83
- toegerekende overhead**					144	47			0	0
- baten omgevingsdiensten			0		152	152	0	127		127
Saldo stelseltaken	0	0	0	0	8	55	0	127	-83	43
Algemeen & projecten										
- directe kosten*		1.535	1.535			1.785			2.340	2.340
- toegerekende overhead		789	789	391	2.148	754			409	409
- baten partners	432	2.123	2.554	388	2.052	2.440	736	1.905		2.640
Saldo algemeen	432	-202	230	-3	-96	-99	736	1.905	-2.749	-109
Totaal						tot.			tot.	
- kosten	4.507	11.255	15.761	6.254	9.544	15.798	0	0	17.560	17.560
- baten	6.348	9.413	15.762	6.337	9.530	15.866	7.316	10.235	0	17.551
Saldo	1.842	-1.842	0	82	-14	68	7.316	10.235	-17.560	-9
Onttrekking algemene reserve						68				9
Onttrekking reserve RvmK										-33
Resultaat na onttrekking reserves	-1.842	1.842	0			0	7.316	10.235	-17.560	24
% baten per taakveld	40%	60%		40%	60%		42%	58%		

* inclusief bodem en vuurwerk

** directe kosten en overhead zijn verdeeld naar rato aandeel baten per programma.

Toelichting op de staat van baten en lasten

Het Algemeen Bestuur heeft de begroting 2019 (1^e wijziging) op 4 oktober 2018 besproken en op 18 april 2019 formeel (na de ingediende zienswijzen door de Raden en Staten) vastgesteld.

De initiële begroting 2019 is door het Algemeen Bestuur besproken op 17 mei 2018. De totale omvang bedroeg destijds € 15,8 miljoen. De gewijzigde begroting gaat uit van een omvang van € 15,9 miljoen. De wijzigingen tussen de initiële begroting en definitieve begroting zijn in kwantitatieve zin gering (circa € 100.000), maar betroffen vooral aanscherpingen op de inhoudelijke resultaten die ODRA beoogt.

Toerekening kosten en baten aan programma's en taakvelden

In de realisatie 2019 zijn de baten bepaald op basis van de gerealiseerde uren en materiële kosten die konden worden doorbelast. Er is een uniform tarief gehanteerd van € 89,- per uur.

Er zijn ten opzichte van de begroting relatief grote afwijkingen in de realisatie, vooral de kosten van het programma Projecten zijn laag. Belangrijkste oorzaak is de toerekening van de personeelskosten; deze zijn gerelateerd aan de afdelingen. Vanuit de afdelingen wordt er aan de projecten gewerkt. Dit is op dit moment niet te specificeren (zie grondslagen).

Overhead specificatie

Aan de programma's wordt over 2019 een bedrag van € 4,9 miljoen aan overheadkosten toegerekend. Hieronder is de opbouw van de overhead weergegeven. De totale overhead bedraagt 28% (begroot was 31%).

Er is een daling van 2% ten opzichte van 2018. In absolute zin is de overhead met € 38.500 gestegen, maar door toename van de omzet daalt het percentage.

Overhead specificatie (indirecte kosten) x € 1.000	realisatie 2018	begrote overhead 2019	Realisatie overhead 2019	verschil met begroot	directe kosten 2019	totaal realisatie
Personeel	2.192,2	1.966,2	2.332,8	366,6	11.571,3	13.904,1
Bedrijfsvoeringskosten						
- huisvesting & facilitair	847,7	955,9	1.126,5	170,6	0,0	1.126,5
- ict	1.096,7	1.302,0	967,7	-334,3	0,0	967,7
- accountant en financieel advies		300,0	246,6	-53,4	0,0	246,6
- overige kosten	224,0	65,0	53,7	-11,3	0,0	53,7
- stelsel kosten bedrijfsvoering	238,1	237,0	216,2	-20,8	110,2	326,4
- projecten	0,0		0,0	0,0	934,6	934,6
- onvoorzien		79,3	0,0	-79,3	0,0	0,0
Subtotaal overige overhead	2.406,5	2.939,2	2.610,7	-328,5	1.044,8	3.655,5
Totaal Overhead	4.598,7	4.905,4	4.943,5	38,1	12.616,1	17.559,6
totale kosten	15.205,7	15.798,0	17.559,6			
% van de total kosten	30%	31%	28%		72%	

Specificatie programma's en projecten

ODRA voerde ook in 2019 projecten/programma's uit voor partners. In onderstaande tabel zijn deze gespecificeerd.

Programma's & projecten x €1.000	begroot 2019	Kosten (uren)	kosten (mat)	doorbelaste mat. Kosten	van/naar balans	bekostiging verschil
Partner specifiek						
- Wabo Arnhem	25,0	0,0	16,4	16,4		
- Wabo Lingewaard	93,0	0,0	84,3	84,3		
- Milieumetingen provincie	206,8	0,0	200,3	200,3		
- Aandachtsbedrijven		210,7	157,7	157,7		
- Complexe handhaving	178,4	35,0	135,8	170,8		
- Complexe vergunningen				29,5		
- Overig (piket /divers)			130,8	168,0		deels nog te factureren
- BSV uren		26,8			26,8	uit balans
Collectief						
- Beheer Milieukaart (RVMK)	94,8	20,4	107,3			meerkosten uit best. Fonds
- Implementatie omgevingswet	124,6	99,9			-24,7	naar balans
- Meldplicht energie	69,9	23,3		69,9	-46,7	naar balans
- EED	30,5	7,6				via werkpakket
	823,0	423,7	832,6	897,0	-44,6	
Bekostigd uit balans						
- Geluidsprojecten mat. BSV	62,3		73,4		73,4	voortuitontvangen subsidie
- Overleg reg. Milieu	35,7	0,0	28,6		7,1	
- divers					1,6	
	98,0	0,0	102,0	0,0	82,1	
- Externe veiligheid (GUOV)	125,0			101,9		subsidie; rest via WP
Totaal	921,0	423,7	934,6	897,0	37,5	totaal 934,6 bekostigd

Toelichting op de projecten

- *Wabo: In 2019 is de begroting neerwaarts bijgesteld naar aanleiding van de resultaten in 2017 en 2018. De beschikbare budgetten matchen nu beter met de te verwachten kosten. Het saldo is gerestitueerd aan de partners.*
- *Team meten & advies (tbv provincie): Idem (vh bureau milieu metingen); de kosten nagenoeg conform de begroting. Het saldo is gerestitueerd aan de provincie*
BSV: ODRA heeft voor Arnhem de projecten Amsterdamsestraatweg, Apeldoornseweg, Trans en W. van Pontlaan uitgevoerd. ODRA heeft hiervoor in voorgaande boekjaren al de subsidie ontvangen. Kosten zijn daaruit bekostigd. Met de gemeente Arnhem is afgesproken dat met ingang van 2019 nieuwe subsidies voor de uitvoeringskosten voor maatregelen tegen geluidsoverlast, niet meer via de begroting van ODRA lopen, maar rechtstreeks naar Arnhem gaan.
Voor de Rijksweg in Duiven, Dorpstraat Westervoort zijn de geluidsaneringstrajecten afgerond. Rheden loopt nog.
In de bijlage is de SISA verantwoording opgenomen over de Amsterdamse straatweg.
- *RVMK: ten behoeve van de Regionale Verkeer Milieu Kaart voert ODRA werkzaamheden uit bij alle partners exclusief provincie Gelderland en extra bij gemeente Montferland. De kosten worden op basis van een bijdrage per inwoner in rekening gebracht. Er is een negatief saldo van € 33.000,- in 2019. Er wordt voorgesteld deze ten laste te brengen van de bestemmingsreserve ten behoeve van RVMK.*
- *Implementatie Omgevingswet: er is een bedrag van € 124.600 voor de voorbereiding op de Omgevingswet begroot. Er is afgerond € 100.000 besteed. Er resteert € 25.000, wat in 2020 wordt aangewend. Naar mate de implementatiedatum dichterbij komt, nemen de inspanningen van ODRA toe.*
- *EED: Per 1 juli overgegaan naar de RVO. Activiteiten zijn gestopt.*
- *ORM: In 2019 is de gevraagde bijdrage aan de partners voor ORM neerwaarts bijgesteld op basis van de realisatie 2017-2018. Het budget voor materiële kosten betrof € 35.000,-. In 2019 is een bedrag van afgerond € 29.000,- aan kosten gerealiseerd. Het saldo wordt samengevoegd met de kosten uit 2018 die nog op de balans aanwezig waren. Die kosten zijn gebruikt in 2019 voor het onderzoek 'risicogericht toezicht'.*

- Externe veiligheid (GUOV): vanuit de provincie is er een subsidie beschikbaar gesteld van € 101.000. Er was begroot dat de projectgelden geheel door de partners zou worden bekostigd. De provincie heeft voor 75% de kosten gesubsidieerd in 2019. Dus een meevaller. In 2021 valt de subsidie geheel weg. De kosten zijn afgerond € 24.000 hoger uitgevallen. Het verschil is naar rato bij de partners in rekening gebracht.

4.3 Financiering

In onderstaande tabellen is respectievelijk aangegeven (conform vereiste BBV):

- Overzicht van de dekkingsmiddelen.
ODRA kent drie financieringsstromen die gerekend worden tot de algemene dekkingsmiddelen: baten van partners, baten omgevingsdiensten in Gelders Stelsel, baten van derden. Er is geen financieringsrente op leningen betaald. Er is wel een gering bedrag aan rente betaald vanwege kortstondig rood staan. (geboekt bij de bankkosten). Er is geen dividend geweest; ODRA heeft geen beleggingen.
ODRA int geen lokale heffingen en kent geen uitkeringen uit algemene fondsen.

Algemene dekkingsmiddelen x € 1.000	initiële begroting 2019			vastgestelde begroting '19			realisatie 2019		
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
Totaal kosten		15.762	-15.762		15.798	-15.798		17.560	-17.560
Overzicht van dekkingsmiddelen			0			0			
- lokale heffingen	0		0	0		0		0	0
- algemene uitkeringen	0		0	0		0		0	0
- dividend	0		0	0		0		0	0
- saldo financieringsfunctie	0		0	0		0		0	0
- overige alg. dekkingsmid.	15.762		15.762	15.866		15.866	17.551		17.551
Saldo	15.762	-15.762	0	15.866	-15.798	68	17.551	17.560	-8,5

- Overzicht van financiering uit reserves: het voordelig saldo uit boekjaar 2018 is toegevoegd aan de reserves cf. besluit van het Algemeen Bestuur.

We stellen voor dat het negatieve saldo 2019 ad € 8.518 wordt onttrokken aan de Algemene Reserve. Ook wordt voorgesteld om het negatieve saldo op het project RVMK uit dit bestemmingsfonds te onttrekken en toe te voegen aan de algemene reserve. De bestemmingsfondsen Provincietaken en Bureau Milieumetingen muteren niet.

Mutaties reserves x € 1.000	initiële begroting 2019			vastgestelde begroting '19			real.na bestemming saldi '19			
	toev.	onttr.	saldo	toev.	onttr.	saldo	begin	toev.	onttr.	saldo
Algemene reserve	430		430	68		498	430	12	33	543
BR Provincietaken	92		92			92	92	0	0	92
BR bur. mil. metingen	208		208			208	208	-7	0	201
BR RVMK	42		42	0	42	0	42	-5	-33	-38
Saldo	772	0	772	68	42	798	0	771	0	798

- Overzicht incidentele kosten en baten: de afspraken met de partners over de milieutaken zijn te beschouwen als structurele taken. Voor de meeste geldt dat hiervoor dat deze (verplicht) zijn belegd bij ODRA. Voor bouwtaken geldt dat niet, maar toch zijn ze te zien als structureel. Ook de Wabo en het team meten & advies zijn structurele activiteiten. Partners hebben de verantwoordelijkheid om de benodigde capaciteit en kwaliteit die ODRA hiervoor moet aanwenden in stand te houden (dan wel verantwoord af te bouwen bij majeure verandering van taken).

Incidenteel zijn de opdrachten aan derden en gesubsidieerde projecten (GUOV – EED – BSV). Een aantal kent een langlopend karakter.

Overzicht incidentele baten en lasten x € 1.000	initiële begroting 2019			vastgestelde begroting '19			realisatie 2019		
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
- opdrachten derden*	234		234	147		147	101		101
- projecten en subsidies	396	553	-157	418	422	-4	832	935	-102

* De kosten van derden zijn niet berekend in de begroting

4.4 Staat van baten en lasten; categoriale indeling

Initiële- en actuele begroting 2019

De initiële begroting 2019 is door het Algemeen Bestuur besproken op 17 mei 2018. De totale omvang bedroeg destijds € 15,7 miljoen.

De raden en staten van onze partners hebben hier haar zienswijzen op uitgebracht. De algemene lijn van die zienswijzen betrof de onderbouwing van de begroting 2019 met concrete invulling van werkpakketten en projecten. Deze was in het najaar 2018 beschikbaar, waarna de 1^e begrotingswijziging 2019 is opgesteld.

De bijstelling betrof:

- Aanpassingen voortkomend uit de concrete invulling van de werkpakketten, zijnde hogere baten ad € 105.000;
- Herberekening van de personele kosten, zijnde € 102.000 hogere kosten;
- Hogere kosten voor advieskosten vanwege implementatie nieuw bedrijfsvoeringssysteem (SAP) ad € 130.000;
- Lagere ICT kosten en projectkosten ad € 130.000.

Op 4 oktober 2018 heeft het Algemeen Bestuur de meerjarenbegroting 2019 – 2022 van ODRA vastgesteld. Het betrof een begroting, met een positief saldo van € 68.300, qua baten heeft het een omvang van € 15,9 miljoen euro.

De exploitatie was berekend op basis van de volgende uitgangspunten:

- Formatie: 155,3 fte, waarvan 126,6 productieve fte's en 28,7 fte staf en bedrijfsvoering;
- 136,3 fte interne medewerkers met een kostprijs van afgerond € 72.300 per fte;
- 19,0 fte externe inhuur met een gemiddeld tarief van € 96.500 per fte;
- Het begrote aandeel inhuur externen: 16 % van de totale salarislasteren;
- Uurtarief voor de partners: € 89,-;
- Opleiding: 2% van de loonsom;
- Huisvesting, facilitair en ICT: ingehuurd bij gemeente Arnhem;
- Aantal productieve (= declarabele uren) per medewerker = 1.380. Totaal begrote declarabele uren = afgerond 175.000.

Begroting en Realisatie 2019 (categoriaal)

Overzicht van lasten en baten ODRA 2019 x € 1000					
	realisatie 2018	initiële begroting 2019	aangepaste begroting 2019	realisatie kosten 2019	verschil begroting
Kosten					
- Salarissen	9.812,7	9.682,1	9.859,4	10.187,7	328,3
- Inhuur derden / uitbesteed werk	1.679,9	1.948,5	1.834,2	2.608,8	774,6
- Algemeen personeelskosten	413,4	484,1	584,7	774,8	190,1
- Opleidingskosten	210,4	278,3	233,9	213,8	-20,1
- Dotatie voorziening	131,8	0,0		216,0	216,0
dekking harmonisatiekosten	-127,7	-37,6	-75,0	-97,0	-22,0
Personeelskosten	12.105,1	12.355,4	12.437,1	13.904,1	1.391,9
Huisvesting en facilitair *	847,9	969,3	955,9	1.126,5	157,2
ICT *	1.107,7	1.330,0	1.302,0	967,7	-74,9
Overige kosten					
- Advies kosten	183,0	473,1	300,0	246,6	-53,4
- Overige uitgaven	47,2		65,0	53,7	-11,3
- Bovenregionale taken	322,1		237,0	326,4	89,4
- Onvoorzien/incidenteel	0,0	80,6	79,3	0,0	-79,3
Overige kosten	552,3	1.026,8	681,3	626,7	-54,6
Projectkosten *	592,6	553,1	421,7	934,6	381,5
Totaal kosten	15.205,6	16.234,6	15.798,0	17.559,6	1.761,6

* zie specificatie

Inkomsten x € 1.000	real. 2018	begroting 2019	aangepaste begroting	realisatie baten	verschil begroting
Baten					
- Bijdrage derden	-70,8	-234,4	-146,7	-100,7	46,0
- Bijdrage Omgevingsdiensten	-835,8	-794,9	-803,1	-776,1	27,0
- Bijdrage Partners (wp-milieu)	-13.496,7	-14.336,0	-8.347,1	-8.564,3	-217,2
- Bijdrage Partners (wp-bouw)			-6.151,7	-7.039,1	-887,4
- Subsidies	-132,7	-71,4	-92,9	-101,9	-9,0
Baten dienstverlening	-14.535,9	-15.436,7	-15.541,5	-16.582,2	-1.040,7
Doorberekening projectkosten	-504,7	-324,8	-324,8	-934,3	-609,5
Dotaties en ontrekkingen	-32,8			0,0	0,0
Overige inkomsten	-14,4			-34,6	-34,6
Onverdeeld / overige	-117,9			0,0	0,0
Inkomsten x € 1.000	-15.205,7	-15.762	-15.866,3	-17.551,1	-1.684,8
Saldo voor dekking uit bestemmingsfons	0,1	-473,1	68,3	-8,5	-76,8
Uit alg. reserve (na balansdatum)	-11,8			8,5	
Uit bestemmingsreserve RvmK (na balansdatum)				-33,0	
Resultaat na aanwending bestemming reserve Rvmk	12,0	-473	68,3	24,5	-77

4.5 Toelichting op de staat van baten en lasten

4.5.1 Personeelskosten

Loonkosten

Onder de loonkosten worden de salariskosten van internen en de inhuur van externe capaciteit verstaan. In onderstaande tabel zijn de interne, externe capaciteit en de gerelateerde kosten in 2019 weergegeven.

Formatie bezetting en personele kengetallen	begroot 2019			realisatie 2019			verschil
	intern	extern	tot	intern	extern	tot	
Formatie (na 1e wijziging) en bezetting							
-Productief	112,6	19,0	131,6	120,7	15,4	136,1	4,5
- Bedrijfsvoering/staf	23,7		23,7	18,4	4,1	22,5	-1,2
	136,3	19,0	155,3	139,1	19,5	158,7	3,4 fte
Kosten intern en extern			€ 11.694	€ 10.188	€ 2.235	€ 12.423	-€ 729 nadelig
+ uitbesteed werk					€ 373	€ 373	
Loonkosten x € 1.000	€ 9.859	€ 1.834	€ 11.694	€ 10.188	€ 2.609	€ 12.796	-€ 1.103 nadelig
gemid. kosten per fte	€ 72,336	€ 96,537	€ 75,297	€ 73,227	€ 114,436	€ 80,655	-€ 5,358 nadelig
uurtarief		€ 60,34 **			€ 71,52 **		-€ 11,19 nadelig
% van de loonsom	84%	16%		80%	20%		
Bezettingsverschil in euro's							€ 252,8 nadelig
Prijsverschil in euro's							€ -1.355,7 voordelig

* Betreft de bruto loonkosten, excl. Toerekening aan programma's

** obv gemiddeld 1.600 uur per fte (externen)

De loonkosten (internen) zijn € 1,15 miljoen hoger dan begroot. Dit is inclusief € 373.000 aan uitbesteed werk (dat geen bezetting betrof). De loonkosten van de bezetting (intern en extern) waren € 12,4 miljoen.

De totale bezetting was 3,4 fte hoger dan begroot. Dit is een relatief geringe bezettingsoverschrijding gezien de toename van de baten (orderportefeuille). Hoge productiviteit is daar een positieve ontwikkeling in. (circa 1.400 uren gemiddeld per fte). Gemiddeld is de loonsom internen € 891,- per fte hoger uitgekomen dan begroot (€ 72.300 per fte begroot en € 73.200 gemiddeld per fte realisatie).

Salariskosten

Vanaf 1 januari 2017 krijgen medewerkers naast het salaris ook een vrij besteedbaar budget: het Individueel Keuze Budget (IKB). Deze zijn als vast element in de salarislaster opgenomen.

Medewerkers die tijdens de oprichting van ODRA zijn overgekomen van de provincie Gelderland, gemeente Arnhem, Lingewaard en Renkum krijgen hun harmonisatietoelagen vergoed. Voor de provincie uit de gevormde voorziening, de gemeenten op basis van nacalculatie. De inkomsten zijn opgenomen als dekking van de salariskosten.

Inhuur derden

In 2019 waren de inhuurkosten € 2,6 miljoen: € 775.000 hoger dan begroot, met 0,5 fte hogere bezetting (o.b.v. gemiddeld 1.600 uur per externe fte). Het gemiddelde uurtarief van externe inhuur kwam uit op € 71,50,-. Ruim € 11,- per uur meer dan begroot. De krapte op de arbeidsmarkt is de belangrijkste oorzaak hiervan.

De inhuur is uitgekomen op 20% van de loonsom (4% hoger dan begroot).

Opleidingskosten

Het totale budget voor opleidingskosten bedroeg in 2019 € 234.000. Dit is 2% van de totale loonsom (eigen personeel en inhuur derden). Er is € 214.000 aan opleidingskosten uitgegeven (2,1% van de realisatie loonsom). 43% had betrekking op opleidingen ikv VTH-criteria.

Algemene personeelskosten + dotatie personeelsvoorziening

Het budget (€ 585.000) voor de algemene personeelskosten is overschreden. Er is € 190.000 meer uitgegeven. De belangrijkste oorzaak betreft de in de cao afgesproken eenmalige uitkering van € 750 per fte en ziektekostenvergoedingen, beide niet begroot.

Er is een voorziening getroffen ter dekking van toekomstige kosten in het kader van mobiliteit van medewerkers in totaal voor € 250.000. ODRA heeft geen structurele ruimte in de begroting voor het opvangen van mobiliteitskosten en organisatieontwikkeling (en de daaruit ontstane frictiekosten). Dit bedrag wordt feitelijk gedekt uit de budgetruimte bij de ict en advieskosten.

WNT (wet normering topinkomens)

Het bestuur van ODRA bestaat uit vertegenwoordigers (wethouders en gedeputeerde) van de partners van ODRA. Zij oefenen hun bestuursstaak uit, uit hoofde van hun functie. Voor de bestuursstaak bij ODRA wordt geen vergoeding of vacatiegelden verstrekt. De kosten die bestuursleden maken worden door de desbetreffende gemeenten / provincie vergoed. In 2019 hebben er twee wisselingen in het Bestuur plaatsgevonden. Na de provinciale staten verkiezing van maart 2019 is dhr. Peter Kerris als nieuwe gedeputeerde benoemd in het Dagelijks -en Algemeen bestuur. Door portefeuillewisseling in het college van Doesburg is bij ODRA dhr. Peter Bollen aangetreden als algemeen bestuurslid.

De andere bestuurders die in het kader van de WNT getoetst worden betreffen de directeurs van ODRA. In juli 2019 heeft mw. Cora Smelik afscheid genomen van de ODRA, in oktober is dhr. Ruben Vlaander aangesteld als nieuwe directeur. In de periode vanaf juli was dhr. Vlaander waarnemend directeur, en wordt ook voor die periode gekenmerkt als topfunctionaris.

Voor beiden geldt dat het inkomen en vergoedingen in 2019 onder de norm van de WNT zijn gebleven. Het bezoldigingsmaximum in 2019 voor ODRA is € 194.000 op fulltime basis.

Bedragen x € 1	Dhr. R. Vlaander	Mw. C.W. Smelik
Functie gegevens	Directeur	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2019	10/7 - 31/12	01/01 - 9/07
Omvang dienstverband (deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris?	Nee	Nee
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 46.545	€ 56.662
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 7.131	€ 9.683
Subtotaal	€ 53.676	€ 66.345
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 93.014	€ 100.986
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	nvt	nvt
Totale bezoldiging 2019	€ 53.676	€ 66.345
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt	nvt
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt	nvt
Gegevens 2018		
Aanvang en einde functievervulling in 2018		01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (deeltijdfactor in fte)		1,0
Dienstbetrekking		ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		€ 99.457
Beloningen betaalbaar op termijn		€ 14.339
Subtotaal		€ 113.796
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		€ 189.000
Totale bezoldiging 2018		€ 113.796

Naam Topfunctionaris	Functie	Partner	Periode
Dhr. J. Maouche	Voorzitter (DB & AB)	Renkum	01-01-2019 t/m 31-12-2019
Dhr. T. Janssen	Bestuurslid (DB & AB)	Lingewaard	01-01-2019 t/m 31-12-2019
Dhr. M. Scheffer	Bestuurslid (DB & AB)	Prov. Gelderland	01-01-2019 t/m 20-06-2019
Dhr. Kerris	Bestuurslid (DB & AB)	Prov. Gelderland	27-06-2019 t/m 31-12-2019
Dhr. T. Spaargaren	Bestuurslid (DB & AB)	Duiven	01-01-2019 t/m 31-12-2019
Dhr. H. Breunissen	Bestuurslid (AB)	Westervoort	01-01-2019 t/m 31-12-2019
Mw. C. Bouwkamp	Bestuurslid (DB & AB)	Arnhem	01-01-2019 t/m 31-12-2019
Mw. M. Albricht	Bestuurslid (AB)	Rozendaal	01-01-2019 t/m 31-12-2019
Dhr. D. Horsthuis - Tangelder	Bestuurslid (AB)	Overbetuwe	01-01-2019 t/m 31-12-2019
Mw. B. van Veldhuizen	Bestuurslid (AB)	Doesburg	01-01-2019 t/m 21-02-2019
Dhr. P. Bollen	Bestuurslid (AB)	Doesburg	21-02-2019 t/m 31-12-2019
Dhr. D. Klomberg	Bestuurslid (AB)	Rheden	01-01-2019 t/m 31-12-2019
Mw. C. Koers	Bestuurslid (AB)	Zevenaar	01-01-2019 t/m 31-12-2019

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen andere functionarissen met een dienstbetrekking die in 2019 een bezoldiging boven het individueel toepasselijk drempelbedrag hebben ontvangen.

4.5.2 Huisvesting, ICT- en facilitaire kosten

De kosten voor huisvesting (inclusief facilitaire diensten vanuit de Connectie) zijn hoger dan begroot. De oorzaken is een niet begrote uitbreiding van werkplekken, nodig om de personele groei op te vangen. De kosten zijn ook gestegen omdat de korting die ODRA vanaf het begin heeft gekregen er niet meer was in 2019. (NB per juli 2020 komt er een nieuwe lagere huurprijs). De facilitaire kosten worden berekend per werkplek; deze stijgen automatisch mee.

Huisvesting & facilitair x € 1.000	real. 2018	begroot 2019	real. 2019	Vershil
Huisvesting in stadskantoor	402,3	323,0	502,2	25%
Facilitair stadskantoor	235,9	197,0	55,8	-76%
Overige huurkosten (markt)	15,1	20,0	0,0 *	-100%
Kosten parkeren / fietsen / wagenpark	38,6	65,9	120,6	213%
Huisvestingskosten	691,8	605,9	678,7	
Kosten personeels administratie	98,7	93,0	72,5	-27%
Kosten financiële administratie	88,7	100,0	23,1	-74%
Kosten facilitaire diensten	25,8	157,0	352,2	1263%
Facilitaire kosten	213,2	350,0	447,9	
- toegerekend aan programma's	-57,2			
Totaal	847,9	955,9	1.126,5	33%
Kengetallen in euro's				
- administratiekosten per fte	€ 1.277	€ 1.243	€ 603	1/2 jaar
- huisvestingskosten per fte	€ 4.716	€ 3.901	€ 4.277	

* opgenomen bij programmakosten (bur mil. Metingen)

De kosten van de administratie bij de Connectie zijn lager uitgevallen. Per 1 juli is de financiële administratie in eigen beheer gekomen, per 1 januari 2020 ook de personele administratie. De kosten van de eigen administratieve krachten zijn niet in de tabel opgenomen (staan bij personeelskosten).

ICT-kosten

De kosten voor ICT als geheel zijn in 2019 € 968.000. Ten opzichte van 2018 zijn de kosten gedaald met € 140.000. Dit is grotendeels het gevolg van minder maatwerk op Cognos overzichten en S4O in 2019 en het eindigen in april 2019 van het gebruik van Squit XO. De kosten per fte zijn met € 1.450 afgenomen (dalende kosten / hogere bezetting).

ICT-kosten x € 1.000	real. 2018	begroot 2019	real. 2019	Vershil
Werkplek kosten	68,1	165	139,3	105%
Licentiekosten	296,5	449	364,5	23%
Hardware	219,3	180	60,8	-72%
Functioneel en Applicatiebeheer	524,4	508	403,1	-23%
- toegerekend aan programma's	-0,6		0,0	
Totaal	1.107,7	1.302,0	967,7	-13%
Kengetallen				
- werkplek kosten per fte	€ 7.550	€ 8.384	€ 6.099	€ -1.451

Inhuur adviesdiensten

Naast de inhuur van derden (capaciteit) wordt er voor specialistische taken en organisatieontwikkeling gebruik gemaakt van externe adviesbureaus. ODRA heeft in 2019 afgerond € 246.000 uitgegeven aan inhuur van advies. Er was € 300.000 begroot. De hogere begroting (irt 2018 - € 150.000) was ten behoeve van de extra personele kosten voor de overgang naar het nieuwe bedrijfsvoeringssysteem SAP.

De kosten voor de implementatie en inrichting van Sap zijn geactiveerd en worden in 5 jaar afgeschreven.

4.5.3 Baten

De baten zijn toegelicht in paragraaf 4.2 bij de staat van baten en lasten per programma. In bijlage 1 zijn de baten per klant gespecificeerd. De inkomsten van programma's en projecten zijn bij de toelichting op de staat van baten en lasten en bij de specificatie van de stelseltaken en projecten toegelicht.

Overige inkomsten

- Doorberekening projectkosten: de belangrijkste betreffen de kosten voor Wabo en team meten & advies. Deze zijn bij de projectkosten toegelicht.
- Overige inkomsten: betreft de bijdrage van de Provincie voor de kosten van het project asbest, en de doorbelaste tokens aan partners.

5 Balans per 31 december 2019

5.1 Waarderingsgrondslagen

Besluit Begroting en Verantwoording: de jaarrekening is opgesteld met inachtneming van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de Financiële verordening Omgevingsdienst Regio Arnhem 2016.

Vaste activa

- Immateriële vast activa: zijn bij ODRA niet aanwezig.
- Materiële vaste activa: de materiële vaste activa met economisch nut zijn geactiveerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de ontvangen subsidies die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen worden onafhankelijk van het resultaat in aanmerking genomen. Deze worden lineair afgeschreven op basis van de economische levensduur.
De investeringen in de inrichting van de ict-systemen behoren tot de materiële activa.
- Financiële vaste activa: deze zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, verminderd met de ontvangen subsidies die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen worden onafhankelijk van het resultaat in aanmerking genomen.

Vlottende activa

- Voorraden zijn niet van toepassing bij ODRA.
- Uitzettingen met rentelooptijd korter dan een jaar. Hieronder vallen onderhanden werk: de "onderhanden werken" zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. De vorderingen en overlopende activa: deze zijn gewaardeerd tegen nominale waarde;
- Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Vaste passiva

- Eigen Vermogen: onder het Eigen Vermogen zijn opgenomen de Algemene Reserve, de Bestemmingsreserves en het saldo van de rekening van baten en lasten (resultaat).
- Voorzieningen: ODRA kent twee type voorzieningen namelijk de harmonisatie- en personeelsvoorzieningen. De eerste is gevormd bij de oprichting van ODRA in 2013 ter dekking van toekomstige kosten van werknemers die door ODRA van de betreffende gemeenten en provincie zijn overgenomen. De tweede betreft voorzieningen voor kosten van voormalige medewerkers. Beiden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Vlottende Passiva

- Hier vallen de passiva met rentelooptijd korter dan een jaar onder, zoals de vooruit ontvangen betalingen (hebben betrekking op programma's /projecten die in het boekjaar nog niet volledig zijn afgerond). Deze zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde na aftrek van de gemaakte kosten. De overige schulden en de overlopende passiva; deze zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

5.2 Balans

Activa	31-12-2019	31-12-2018	Passiva	31-12-2019	31-12-2018
x € 1.000			x € 1.000		
Vaste activa			Eigen vermogen		
Materiële vaste activa	191,3	66,0	Algemene reserve	442,2	430,5
Financiële vaste activa	0,0	0,1	Bestemmingsreserves	329,0	340,8
			Gerealiseerd resultaat	-8,5	11,7
			Voorzieningen	729,4	675,6
Vaste activa	191,3	66,2			
Vlottende activa			Vaste passiva	1.492,0	1.458,7
Voorraden	0,0		Vlottende passiva		
Uitzettingen met een			Netto vlottende schulden		
rentetypische looptijd < jaar	3.531,1	5.091,5	met looptijd < jaar	3.030,8	3.693,8
Liquide middelen	1.519,8	508,7	Overige schulden	570,9	277,1
Vlottende activa	5.050,9	5.600,2	Overlopende passiva		
			(vooruit ontvangen)	148,4	236,7
			Vlottende passiva	3.750,1	4.207,7
Totaal activa	5.242,2	5.666,4	Totaal Passiva	5.242,2	5.666,4

5.2.1 Vaste activa

Materiële vaste activa	Boekwaarde	Investe-	Desinveste-	afschrij-	Bijdragen van	Afwaarde-	Boekwaarde
x € 1.000	1-1-2019	ringen	ringen	vingen	derden	ringen	31-12-2019
<i>Investerings in openbare ruimte met economisch nut</i>							
Vervoermiddelen	52,2	0,0		14,3			37,9
Machines, apparaten,							
installaties	13,8	0,0		3,4			10,4
<i>Inrichting software</i>							
- Implementatie SAP		98,2		6,5			91,6
- Implementatie VTH		51,4					51,4
Materiële vaste activa	66,0	149,5	0,0	24,3	0,0	0,0	191,3

In paragraaf 3.5 is het wagenpark van ODRA toegelicht. In 2019 zijn er geen nieuwe auto's gekocht. Er wordt geleased.

Van de 10 auto's zijn er 5 geactiveerd. Dit betreffen drie Mercedes bussen (afschrijftermijn 5 jaar) en één Ford Transit (afschrijftermijn 10 jaar) en de gekochte personenauto's. De personenauto's zijn in het verleden niet geactiveerd.

Machines en apparatuur: geactiveerd is de apparatuur in de meet- en regel voertuigen. Deze worden als volgt afgeschreven:

- Apparaten: 10 jaar
- Hardware: 4 jaar
- Inventaris: 5 jaar
- Software: 5 jaar

In juli 2019 is de 1^e fase van de implementatie van het bedrijfsvoeringssysteem (SAP-by Design) afgerond. Begin 2020 is ook de 2^e fase (HRM) operationeel geworden. De projectkosten voor de implementatie (inrichting software) worden geactiveerd en in 5 jaar afgeschreven.

Het nieuwe VTH systeem gaat op 1 juli 2020 live. Ook voor deze implementatie geldt dat de inrichtingskosten worden geactiveerd.

Financiële vaste activa x € 1.000	Boekwaarde 1-1-2019	Investe- ringen	Desinveste- ringen	afschrijving/ aflossingen	Afwaarde- ringen	Boekwaarde 31-12-2019
Regeling werknemers (fietsplan)	0,1	0,0		0,1		0,0
Financiële vaste activa	0,1	0,0	-	0,1	-	0,0

Er is in 2019 de laatste € 100 afgeschreven in verband met de invoering IKB.

Plottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar x € 1.000	Boekwaarde 31-12-2018	Voorziening oninbaarheid	Stand 31-12- 2019
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	3.662,4		12,1
Vorderingen op openbare lichamen	1.355,1		3.256,5 *
Overige vorderingen	74,0		262,5
OHW			
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	5.091,5	-	3.531,1

* Bevat een bedrag van 235,6 voor onderhanden werk, dat reeds aan partners is gefactureerd.

In de tabel is onderscheid gemaakt tussen de 'uitzettingen korter dan een jaar' en de vorderingen. De uitzettingen betreffen de middelen die zijn ondergebracht in de rijksschatkist; er was eind 2019 nog een klein saldo van € 12.100 in de schatkist aanwezig. Daarentegen zijn de vorderingen op de partners hoog. De afrekeningen over het werkpakket 2019 waren op balansdatum nog niet voldaan.

Onderhanden werk (ohw)

Met ingang van 2020 wijzigt de bekostigingsmethode. Er is afgesproken dat ODRA een 'beheerste' vorm van outputfinanciering gaat toepassen. Dit houdt in dat de producten afgerekend gaan worden met een vaste productprijs. Voor diensten geldt dat het systeem van afrekenen op uurbasis gelijk blijft.

In 2019 zijn er 547 producten niet afgerond (ohw). De tijd die hieraan is besteed zijn baten voor 2019; het betreft € 235.600, berekend op basis van de status van het onderhandenproduct in relatie tot de kostprijs). In 2020 worden de kosten in mindering gebracht op de afrekening van de producten bij de klanten.

Liquide middelen x € 1.000	Stand 1-1-2019	Stand 31-12-2019
BNG betaalrekening	508,7	1.519,8
Liquide middelen	508,7	1.519,8

ODRA maakt gebruik van twee bankrekeningen: BNG en een rekeningcourant bij het Rijk (schatkistbankieren). De liquiditeitspositie ultimo 2019 was op de BNG rekening voldoende voor de lopende verplichtingen.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar 2019					
(1)	Afgesproken drempelbedrag *	1.750			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	872	660	519	1.015
(3a) = (	Ruimte onder het drempelbedrag	878	1.090	1.231	735
(3b) = (	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	15.866			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	15.866			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(4d)	Berekend drempelbedrag * '(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	250			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	78.490	60.027	47.789	94.415
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden	872	660	519	1.015
/ (5b)	middelen				

Toelichting op het drempelbedrag:

Volgens de berekening is het drempelbedrag voor ODRA € 250.000. (zie regel 4d). Er is echter een specifieke afspraak (25-9-2013) gemaakt met het Ministerie van Financiën. Daarin is vastgelegd dat de limiet op € 1.75 miljoen is vastgesteld.

5.2.2 Vaste passiva

Reserves

Het resultaat van 2018 (€ 11.700 positief) is toegevoegd aan de Algemene Reserve en bestemmingsreserve RVMK. Het Algemeen Bestuur van 16 mei 2019 heeft daartoe besloten.

Reserves x € 1.000	Saldo 1-1-2019	Resultaat- bestemming 2018	Toevoe- gingen 2019	Rente- toerekening 2019	Onttrekkingen 2019	Vermind- eringen afschrijving	Saldo 31-12- 2019
Algemene reserve	430,5	11,8					442,2
BR Provincietaken	91,8						91,8
BR Bureau milieumetingen	207,5	-6,8					200,7
RVMK	41,5	-5,0			-33,0		3,5
Onverdeeld resultaat 2018	11,7						
Onverdeeld resultaat 2019			-8,5		33,0		24,4
Reserves	783,0	0,0	-8,5	0,0	0,0	0,0	762,6

Het resultaat van 2019 (€ 8.518) negatief kan worden onttrokken aan de Algemene Reserve. Verder wordt voorgesteld om € 32.989 over te hevelen van het bestemmingsfonds RVMK naar de algemene reserve. Dit betreft het tekort op dit project.

Na accordering van dit voorstel zal dit na balansdatum worden verwerkt.

Bestemmingen van de fondsen

- Bestemmingsreserve Provincie taken: in 2013 is een aantal werkzaamheden voor provincie Gelderland niet uitgevoerd. Het Algemeen Bestuur heeft destijds besloten tot het instellen van deze bestemmingsreserve. In overleg met de provincie Gelderland (eind 2018) zou er een bestemmingsplan worden opgesteld; doel was onder meer besteding aan de inrichting van complexe handhaving. Uiteindelijk zijn deze kosten afgerekend met de provincie. Komend jaar zal een nadere invulling worden gegeven aan de besteding van deze reserve.
- Bestemmingsreserve Bureau milieumetingen: ten behoeve van dekking van toekomstige kosten van het Bureau milieumetingen (team meten & advies) heeft het Algemeen Bestuur in 2014 besloten om deze bestemmingsreserve in te stellen. De toekomstige kosten betreffen vooral de investeringen die moeten worden gedaan voor apparatuur ten behoeve van de metingen. Deze gaan vanaf 2020 plaatsvinden.
- Bestemmingsreserve RVMK: de MRA, waar RVMK was ondergebracht, is in 2016 geliquideerd. Op de balans van MRA stond een reserve RVMK. Deze reserve is in 2016 overgeheveld naar ODRA en draagt fors bij aan het positieve resultaat op het onderdeel RVMK. In het Algemeen Bestuur van 13 april 2017 is besloten om toekomstige overschrijdingen op de budgetten RVMK hiermee op te vangen.

Voorzieningen

Voorzieningen x € 1.000	Saldo 1-1-2019	Vrijgevallen bedragen	Toevoe- gingen	Aanwen- dingen	Saldo 31-12- 2019
Harmonisatietoelage Prov. Gelderland	515,5	36,2			479,4
Personele kosten	160,1	160,1	250,0		250,0
Voorzieningen	675,6	196,3	250,0	0,0	729,4

Uit de voorziening harmonisatietoelagen is € 36.200 vrijgevallen en aangewend. Er is nog een bedrag van afgerond € 480.000 nodig om de toekomstige kosten te dekken. Er is bij de berekening een index van 1,4% kostenstijging tot 2030 (laatste persoon, in deze voorziening met pensioen) gehanteerd.

Aan de voorziening personele kosten is zowel onttrokken en gedoteerd ter dekking van kosten van voormalige medewerkers waaruit mobiliteit en detacheringskosten worden betaald.

5.2.3 Vlottende passiva (met looptijd korter dan jaar)

Vooruit ontvangen bedragen

De vooruit ontvangen middelen hebben met name betrekking op geluidssaneringsprojecten waarvan enkele al in 2015 en 2016 zijn gestart. Er zijn middelen in de exploitatie vrijgevallen ter dekking van kosten.

ODRA heeft in 2019 de meldplicht energie uitgevoerd. De partners hebben hiervoor een éénmalige doeluitkering ontvangen uit het gemeentefonds. De activiteiten zijn nog niet geheel afgerond, de resterende middelen worden in 2020 aangewend ter afronding.

ODRA is bezig met de voorbereiding van de Omgevingswet. ODRA heeft hiervoor een projectbudget van de partners ontvangen. Het project loopt in 2020 door; de resterende middelen zijn vooruit betaald t.b.v. 2020.

De provincie heeft € 100.000 vooruit betaald inzake de ontwikkeling complexe handhaving.

Vooruitontvangen betalingen x € 1.000	Saldo 1-1-2019	Correcties (bj'18)	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen	Terugbeta lingen	Saldo 31-12-2019
Geluidsanerig						
- Amst. straatweg Arnhem voorbereiding	0,0	10,6		-10,6		0,0
- Amst. straatweg Arnhem uitvoering	55,3	17,9	1,5	-78,7		-4,0
- Saneringsproject Trans eo VBT	4,8	8,8	2,5	-1,1		14,9
- Project W.van Pontlaan Arnhem	4,0			-4,0		0,0
- Apeldoornseweg Arnhem	34,5	0,8		-5,9		29,4
Overig						
- Provincie GLD complexe HH	100,0				-100,0	0,0
- ORM	38,2		19,9	-28,60		29,5
- meldplicht energie			46,7			46,7
- project omgevingswet			24,7			24,7
- diversen			7,1			7,1
Vooruitontvangen betalingen	236,8	38,1	102,3	-128,8	-100,0	148,4

* correctie (bj'18); onmissie in JR 2018 had verrekend moeten worden met 'vooruitontvangen middelen'

In het partneroverleg is afgesproken dat de niet bestede ORM-voorschotten uit 2018 worden aangewend in 2019 voor het onderzoek naar risicogericht toezicht. Het restant budget uit 2019 is wederom toegevoegd aan de vooruit ontvangen middelen ter besteding in 2020.

Overige schulden

Schulden x € 1.000	Boekwaarde 1-1-2019	Boekwaarde 31-12-2019
Schulden looptijd < jaar		
- Belasting (btw / loonbelasting)	350,5	1.279,1
- Loonheffing	605,9	
- Premies IP/OP/NP /FPU	132,9	134,0
- Crediteuren	2.316,7	1.617,7
- Crediteuren privaat	284,1	
- divers	3,7	
Overige schulden	3.693,9	3.030,8

Overlopende passiva x € 1.000	Boekwaarde 1-1-2019	Boekwaarde 31-12-2019
Afrekening DVO Gemeente Arnhem	-56,7	0,0
Afrekening DVO Connectie	0,0	-84,5
Nog te betalen facturen 2020 -> 2019	108,1	319,3
BTW verrekening		336,1
Nog te betalen BSV	120,6	0,0
Milieumeting	6,3	0,0
Afrekening partners	74,5	0,0
OD NL EED nog te verrekenen	24,4	0,0
Overlopende passiva	277,1	570,9

De ultimo standen van de afdrachten aan BTW, loonheffing en premies zijn ten opzichte van vorig jaar gestegen, door hogere omzet in laatste kwartaal en afrekening IKB in december. De crediteurenstand kende ultimo 2019 een hoge stand. Dit heeft te maken met de eindafrekening van de Connectie en de kosten van externen. Deze rekeningen worden in 2020 betaald.

5.3 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Bedrijf	Inhoud	Looptijd eindigt	2019 looptijd	2019 looptijd
Ambting car expert	3 maal kia picanto lease	1-4-2021	9,4	3 jarig contract
Ambting car expert	1 maal kia picanto lease	1-4-2022	3,1	3 jarig contract
Centric	Onderhoud MVV / S40	1-1-2021	105,0	max looptijd ivm vervanging VTH
Care2Work	Verzuimbegeleiding en arbo	1-apr-20	12,1	jaarlijks opzegbaar
Provincie Gelderland	Huur pand Markt 23	1-jan-21	11,8	optie tot 2 jr verlenging
Provincie Gelderland	Service en onderhoud Markt 23	1-jan-21	2,8	optie tot 2 jr verlenging
Gemeente Arnhem	Huur Stads Kantoor incl service		586,7	jaarlijks opzegbaar
Gemeente Arnhem	gebouw gebonden diensten De Connectie		1.079,0	jaarlijks opzegbaar
REM	Implementatie en licenties Open Wave	1-jan-30	-	10 jarig contract vanaf 1 jan 2020. (totaal 602.000)
Totaal			1.809,9	

Bedrijf	Inhoud	Looptijd eindigt	2019	looptijd
Ambting car expert	3 maal kia picanto lease	1-4-2021	9,4	3 jarig contract
Ambting car expert	1 maal kia picanto lease	1-4-2022	3,1	3 jarig contract
Centric	Onderhoud MVV / S40	1-1-2021	105,0	max looptijd ivm vervanging VTH
Care2Work	Verzuimbegeleiding en arbo	1-apr-20	12,1	jaarlijks opzegbaar
Provincie Gelderland	Huur pand Markt 23	1-jan-21	11,8	optie tot 2 jr verlenging
Provincie Gelderland	Service en onderhoud Markt 23	1-jan-21	2,8	optie tot 2 jr verlenging
Gemeente Arnhem	Huur Stads Kantoor incl service		586,7	jaarlijks opzegbaar
Gemeente Arnhem	gebouw gebonden diensten De Connectie		1.079,0	jaarlijks opzegbaar
REM	Implementatie en licenties Open Wave	1-jan-30	-	10 jarig contract vanaf 1 jan 2020. (totaal 602.000)
Totaal			1.809,9	

Diversen

- De openstaande verlofrechten (stuwmeer) zijn niet gekapitaliseerd. Dit is geen verplichting in het BBV.
- Dit geldt ook voor afspraken rond het generatiepact.

Gebeurtenissen na balansdatum

- Er lopen geen juridische claims tegen ODRA. Eveneens geen garantstellingen en borgstellingen.
- Er zijn geen andere relevante gebeurtenissen na balansdatum.

1 Ondertekening

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van Omgevingsdienst Regio Arnhem van 9 april 2020,

De voorzitter,
De heer J. Maouche

De secretaris,
Dhr. R. Vlaander

Bijlage 1: Specificatie baten per partner

Toelichting:

In de begroting 2018 is geen zuiver onderscheid gemaakt tussen bouw en milieu. De programma's zijn begroot onder de taakvelden milieu, bouw, algemeen en b-b-v (bouw, bodem en vuurwerk). De facturering aan partners heeft plaatsgevonden vanuit de primaire splitsing in de taakvelden bouw en milieu (vanwege de verschillende financieringsafspraken op de taakvelden).

Bij de specificaties van de projecten zijn enkele negatieve bedragen opgenomen. Dit betreffen subsidies en/of financieringen uit andere bronnen, die in mindering zijn gebracht op de bijdrage die aan de partners is gevraagd.

Overzicht per klantgroep / overzicht per partner per programma en taakveld

Totaal alle klanten

Totaal klanten	Realisatie 2018				Begroting 2019 (ab) naar taakveld b-m					Realisatie 2019			
	Milieu	Bouw	Materieel	Totaal	Milieu	Bouw	Materieel	Overig	Totaal	Milieu	Bouw	Materieel	Totaal
- Vergunningen	1.128,5	2.940,8		4.069,3	1.310,5	3.253,2	-	-16,0	4.547,7	1.234,4	3.424,9	-	4.659,2
- Handhaving	4.039,0	2.849,3		6.888,3	3.998,9	2.577,4	-	-	6.576,2	4.750,9	3.154,8	-	7.905,7
- Advies	1.982,6	-		1.982,6	2.026,8	-	5,9	-	2.032,7	2.047,5	-	-	2.047,5
- Stelseltaken	-	-		-	151,7	-	-	-	151,7	126,6	-	-	126,6
- Algemeen & projecten	1.229,7	451,2		1.680,9	1.775,6	388,2	-	-21,5	2.142,2	1.329,0	635,2	-	1.964,2
- Onverdeeld (ivm fin. afspraken)				-		-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal werkpakket	8.379,7	6.241,3	-	14.621,0	9.263,4	6.218,8	5,9	-37,6	15.450,5	9.488,3	7.214,9	-	16.703,2
Specificatie alg. & projecten													0,8
- doorbel. projectkosten (vink/piket/overig)		-	215,9	215,9	-	-	-	-	-	347,6	-	26,8	374,4
- rvmk	100,5			100,5	-	-	70,1	-	70,1	-	-	-	-
- orm	71,3	-		71,3	-	-	20,9	-	20,9	-	-	-	-
- Wabo / bur. Milieu meting	206,8	129,6		336,4	-	-	324,8	-	324,8	200,3	100,7		301,0
- subsidie GUOV	-138,6	-		-138,6	-	-	-	-	-	-	-		-
- balans boekingen (bsven piket)		-		-	-	-	-	-	-	-	-	171,6	171,6
Totaal	8.619,7	6.370,9	0,0	15.206,5	9.263,4	6.218,8	421,7	-37,6	15.866,3	10.036,2	7.315,6	198,4	17.551,1

Totalen per klantgroep

Totaal partners	Realisatie 2018				Begroting (ab) naar taakveld b-m					Realisatie 2019			
	Milieu	Bouw	Materieel	Totaal	Milieu	Bouw	Materieel	Overig	Totaal	Milieu	Bouw	Materieel	Totaal
- Vergunningen	1.128,5	2.863,1	-	3.991,5	1.310,5	3.075,0	-	-16,0	4.369,5	1.204,5	3.312,2	29,5	4.546,1
- Handhaving	3.752,9	2.830,2	-	6.583,0	3.644,0	2.574,4	-	-	6.218,4	4.274,2	3.145,9	170,8	7.590,9
- Advies	1.735,3	-	-	1.735,3	1.761,8	-	-	-	1.761,8	1.795,5	-	35,1	1.830,6
- Stelseltaken	-	-	-	-	61,2	-	-	-	61,2	36,0	-	-	36,0
- Algemeen & projecten	1.186,6	451,2	-	1.637,8	1.634,1	384,2	-	-21,5	1.996,8	1.329,0	480,3	-	1.809,4
- Onverdeeld (ivm fin. afspraken)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal werkpakket	7.803,2	6.144,4	-	13.947,7	8.411,7	6.033,7	0,0	-37,6	14.407,8	8.639,2	6.938,4	235,5	15.813,1
Specificatie alg. & projecten													
- divers	-233,4	-	-	-233,4	-	-	-	-	-	96,6	-	277,8	374,4
- RVMK	97,3	0,0	-	97,3	-	-	70,1	-	70,1	-	-	-	0,0
- ORM	71,3	0,0	-	71,3	-	-	20,9	-	20,9	-	-	-	0,0
- Wabo	206,8	135,7	-	342,5	-	-	324,8	-	324,8	200,3	100,7	-	301,0
- subsidie GUOV	-138,6	0,0	-	-138,6	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0
Totaal	7.806,7	6.280,1	-	14.086,8	8.411,7	6.033,7	415,8	-37,6	14.823,6	8.936,1	7.039,1	513,3	16.488,5
Totaal OD's	Realisatie 2018				Begroting (ab) naar taakveld b-m					Realisatie 2018			
	Milieu	Bouw	Materieel	Totaal	Milieu	Bouw	Materieel	Overig	Totaal	Milieu	Bouw	Materieel	Totaal
- Vergunningen	0,0	77,4	0,0	77,4	-	178,2	-	-	178,2	0,40	112,70	-	113,1
- Handhaving	255,2	19,1	0,0	274,3	311,5	2,9	-	-	314,4	268,64	8,94	-	277,6
- Advies	206,8	0,0	0,0	199,1	168,9	-	-	-	168,9	168,66	-	-	168,7
- Stelseltaken	0,0	0,0	0,0	0,0	90,5	-	-	-	90,5	90,51	-	-	90,5
- Algemeen & projecten	43,1	0,0	0,0	43,1	47,1	4,0	-	-	51,1	-	147,54	-	147,5
- Prov. Gelderland	12,5	-	-	12,5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal werkpakket	517,5	96,5	0,0	606,4	618,0	185,1	0,0	0,0	803,1	528,2	269,2	0,0	797,4
Specificatie alg. & projecten													
- divers	230,9	-	-	230,9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	748,4	96,5	-	837,3	618,0	185,1	0,0	0,0	803,1	528,2	269,2	-	797,4
Totaal Derden	Realisatie 2018				Begroting (ab) naar taakveld b-m					realisatie 2019			
	Milieu	Bouw	Materieel	Totaal	Milieu	Bouw	Materieel	Overig	Totaal	Milieu	Bouw	Materieel	Totaal
- Vergunningen	-	0,4	-	0,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Handhaving	30,9	-	-	30,9	43,3	-	-	-	43,3	37,19	-	-	37,2
- Advies	40,5	-	-	40,5	96,0	-	5,9	-	101,9	48,19	-	-	48,2
- Stelseltaken	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Algemeen & projecten	-	-	-	-	94,3	-	-	-	94,3	-	7,32	-	7,3
- afronding/overig	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal werkpakket	71,4	0,4	-	71,8	233,7	0,0	5,9	0,0	239,6	85,4	7,3	-	92,7
- rvmk	8,2	-	-	8,2	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0
Totaal	79,6	0,4	-	80,0	233,7	0,0	5,9	0,0	239,6	85,4	7,3	-	92,7

Overzicht per partner

Arnhem	Realisatie 2018				Begroting 2019 (ab) naar taakveld b-m					v	Realisatie 2019			
	Milieu	Bouw	Materieel	Totaal	Milieu	Bouw	Materieel	Overig	Totaal		Milieu	Bouw	Materieel	Totaal
- Vergunningen	303,9	1.594,1		1.898,0	290,0	1.600,3		-16,0	1.874,3		371,4	1.927,9	6,8	2.306,1
- Handhaving	957,1	1.703,5		2.660,7	887,9	1.657,3			2.545,1		1.069,5	2.001,7	-	3.071,1
- Advies	301,0	0,0		301,0	227,1				227,1		271,3	-	-	271,3
- Stelseltaken	0,0	0,0		0,0	3,1				3,1		2,3	-	-	2,3
- Algemeen & projecten	212,9	76,6		289,5	345,0	68,1		-21,5	391,6		264,8	85,0	-	349,7
									-					
Totaal werkpakket	1.774,9	3.374,2	0,0	5.149,1	1.753,1	3.325,7	0,0	-37,6	5.041,2		1.979,3	4.014,5	6,8	6.000,6
Specificatie alg. & projecten														
- divers	-0,5			-0,5					-		54,48	-	3,99	58,5
- RVMK	35,8			35,8			25,8		25,8		-	-	-	-
- ORM	26,2			26,2			7,7		7,7		-	-	-	-
- Wabo		9,4		9,4			25,0		25,0		-	16,4	-	16,4
- subsidie GUOV *	-9,3			-9,3					-		-	-	-	-
Totaal	1.827,1	3.383,6	0,0	5.210,8	1.753,1	3.325,7	58,5	-37,6	5.099,7		2.033,7	4.030,9	10,8	6.075,5

* subsidie (in 2018 als teruggave geboekt)

* financiering uit balans BSV projecten

Doesburg	Realisatie 2018				Begroting (ab) naar taakveld b-m					v	Realisatie 2019			
	Milieu	Bouw	Materieel	Totaal	Milieu	Bouw	Materieel	Overig	Totaal		Milieu	Bouw	Materieel	Totaal
- Vergunningen	14,7	7,7		22,4	11,9				11,9		13,9	13,3	-	27,2
- Handhaving	48,5	4,6		53,1	61,9				61,9		58,4	1,6	-	59,9
- Advies	17,0	-		17,0	19,0				19,0		15,1	-	-	15,1
- Stelseltaken	-	-		-	0,4				0,4		0,3	-	-	0,3
- Algemeen & projecten	17,4	0,1	-	17,4	24,6				24,6		17,0	2,2	-	19,2
- Onverdeeld (ivm fin. afspraken)									-					
Totaal werkpakket	97,5	12,4	-	109,9	117,9	0,0	0,0	0,0	117,9		104,7	17,1	-	121,8
Specificatie alg. & projecten														
- divers	0,8			0,8					-		1,60	-	-0,00	1,6
- RVMK	2,6			2,6			1,9		1,9		-	-	-	-
- ORM	1,9			1,9			0,6		0,6		-	-	-	-
- Wabo		-		0,0					-		-	-	-	-
- subsidie GUOV	-3,2			-3,2					-		-	-	-	-
Totaal	99,6	12,4	-	112,0	117,9	0,0	2,5	0,0	120,4		106,3	17,1	-0,0	123,4

* subsidie (in 2018 als teruggave geboekt)

Duiven	Realisatie 2018				Begroting (ab) naar taakveld b-m					Realisatie 2019			
	Milieu	Bouw	Materieel	Totaal	Milieu	Bouw	Materieel	Overig	Totaal	Milieu	Bouw	Materieel	Totaal
- Vergunningen	32,8	2,1		34,9	35,3				35,3	34,50	0,71	-	35,2
- Handhaving	66,9	16,1		83,1	101,6	6,2			107,9	110,78	10,94	-	121,7
- Advies	66,9	-		66,9	25,8				25,8	53,73	-	-	53,7
- Stelseltaken					1,2				1,2	0,93	-	-	0,9
- Algemeen & projecten	32,7	0,2		33,0	42,7				42,7	32,51	2,23	-	34,7
					-				-				
Totaal werkpakket	199,3	18,5	-	217,8	206,7	6,2	0,0	0,0	212,9	232,5	13,9	-	246,3
Specificatie alg. & projecten													
- divers	0,6			0,6					-	3,83	-	0,40	4,2
- RVMK	5,9			5,9			4,3		4,3	-	-	-	-
- ORM	4,3			4,3			1,3		1,3	-	-	-	-
- Wabo		-		0,0					-	-	-	-	-
- subsidie GUOV	-37,3			-37,3					-	-	-	-	-
Totaal	172,9	18,5	-	191,4	206,7	6,2	5,6	0,0	218,5	236,3	13,9	0,4	250,6

* subsidie (in 2018 als teruggave geboekt)

Lingewaard	Realisatie 2018				Begroting (ab) naar taakveld b-m					Realisatie 2019			
	Milieu	Bouw	Materieel	Totaal	Milieu	Bouw	Materieel	Overig	Totaal	Milieu	Bouw	Materieel	Totaal
- Vergunningen	167,2	735,0		902,2	140,6	821,9			962,5	204,16	796,20	1,04	1.001,4
- Handhaving	392,6	543,8		936,4	466,5	514,2			980,7	435,44	592,95	-	1.028,4
- Advies	235,2	-		235,2	287,6				287,6	310,57	-	-	310,6
- Stelseltaken					3,1				3,1	1,42	-	-	1,4
- Algemeen & projecten	118,4	233,3		351,8	431,1	187,9			619,0	133,95	184,07	-	318,0
- Onverdeeld (ivm fin. afspraken)					-				-	-	-	-	-
Totaal werkpakket	913,4	1.512,1	-	2.425,5	1.329,0	1.523,9	0,0	0,0	2.852,9	1.085,5	1.573,2	1,0	2.659,8
Specificatie alg. & projecten													
- divers*	-1,0			-1,0					-	7,03	-	14,25	21,3
- RVMK	10,7			10,7			7,7		7,7	-	-	-	-
- ORM	7,8			7,8			2,3		2,3	-	-	-	-
- Wabo		126,2		126,2			93,0		93,0	-	84,31	-	84,3
- subsidie GUOV	-17,3			-17,3					-	-	-	-	-
Totaal	913,7	1.638,3	-	2.552,0	1.329,0	1.523,9	103,0	0,0	2.955,9	1.092,6	1.657,5	15,3	2.765,4

* subsidie guov en eed (in 2018 als teruggave geboekt)

Overbetuwe	Realisatie 2018				Begroting (ab) naar taakveld b-m					Realisatie 2019			
	Milieu	Bouw	Materieel	Totaal	Milieu	Bouw	Materieel	Overig	Totaal	Milieu	Bouw	Materieel	Totaal
- Vergunningen	170,4	29,8		200,1	161,1	26,7			187,8	150,39	33,73	18,21	202,3
- Handhaving	407,6	22,3		429,8	479,9	12,5			492,3	513,02	15,93	-	528,9
- Advies	155,7	-		155,7	118,3				118,3	100,21	-	-	100,2
- Stelseltaken	-	-		-	2,6				2,6	0,89	-	-	0,9
- Algemeen & projecten	40,9	1,0		41,9	134,1				134,1	80,11	6,94	-	87,1
- Onverdeeld (ivm fin. afspraken)									-				
Totaal werkpakket	774,5	53,0	-	827,5	895,9	39,2	0,0	0,0	935,1	844,6	56,6	18,2	919,4
Specificatie alg. & projecten													
- divers	15,3			15,3						8,37	-	0,00	8,4
- RVMK	11,0			11,0			7,9		7,9	-	-	-	-
- ORM	8,0			8,0			2,3		2,3	-	-	-	-
- Wabo		-		0,0					-	-	-	-	-
- subsidie GUOV	-38,4			-38,4					-	-	-	-	-
Totaal	770,4	53,0	-	823,4	895,9	39,2	10,2	0,0	945,3	853,0	56,6	18,2	927,8

* subsidie (in 2018 als teruggave geboekt)

Renkum	Realisatie 2018				Begroting (ab) naar taakveld b-m					Realisatie 2019			
	Milieu	Bouw	Materieel	Totaal	Milieu	Bouw	Materieel	Overig	Totaal	Milieu	Bouw	Materieel	Totaal
- Vergunningen	53,6	441,3		494,9	56,9	549,6			606,4	54,64	488,08	0,19	542,9
- Handhaving	125,8	445,1		570,9	116,0	342,8			458,8	131,84	429,66	-	561,5
- Advies	31,5	-		31,5	35,5				35,5	30,06	-	-	30,1
- Stelseltaken	-	-		-	1,5				1,5	1,20	-	-	1,2
- Algemeen & projecten	65,3	124,2		189,5	117,1	128,2			245,4	65,10	163,93	-	229,0
- Onverdeeld (ivm fin. afspraken)									-				
Totaal werkpakket	276,2	1.010,6	-	1.286,8	326,9	1.020,7	0,0	0,0	1.347,6	282,9	1.081,7	0,2	1.364,7
Specificatie alg. & projecten													
- divers *	-0,2			-0,2						6,05	-	3,60	9,7
- RVMK	7,3			7,3			5,2		5,2	-	-	-	-
- ORM	5,3			5,3			1,6		1,6	-	-	-	-
- Wabo		-		0,0					-	-	-	-	-
- subsidie GUOV	-4,6			-4,6					-	-	-	-	-
Totaal	284,0	1.010,6	-	1.294,6	326,9	1.020,7	6,8	0,0	1.354,4	288,9	1.081,7	3,8	1.374,4

* subsidie guov en eed (in 2018 als teruggave geboekt)

Rheden	Realisatie 2018				Begroting (ab) naar taakveld b-m					Realisatie 2019			
	Milieu	Bouw	Materieel	Totaal	Milieu	Bouw	Materieel	Overig	Totaal	Milieu	Bouw	Materieel	Totaal
- Vergunningen	76,5	22,7		99,2	60,8	32,0			92,8	62,42	24,61	-	87,0
- Handhaving	249,0	47,1		296,1	245,2	22,9			268,1	260,94	51,65	-	312,6
- Advies	39,3	-		39,3	44,7				44,7	36,33	-	-	36,3
- Stelseltaken	-	-		-	2,1				2,1	0,45	-	-	0,4
- Algemeen & projecten	32,7	0,5		33,2	82,9				82,9	66,14	3,12	-	69,3
- Onverdeeld (ivm fin. afspraken)									-				
Totaal werkpakket	397,6	70,3	-	467,8	435,7	54,9	0,0	0,0	490,6	426,3	79,4	-	505,7
Specificatie alg. & projecten													
- divers / piket	1,1			1,1						6,69	-	32,81	39,5
- RVMK	10,2			10,2			7,3		7,3	-	-	-	-
- ORM	7,5			7,5			2,2		2,2	-	-	-	-
- Wabo		-		0,0					-	-	-	-	-
- subsidie GUOV	-10,7			-10,7					-	-	-	-	-
Totaal	405,7	70,3	-	476,0	435,7	54,9	9,5	0,0	500,1	433,0	79,4	32,8	545,2
* subsidie (in 2018 als teruggave geboekt)													

Rozendaal	Realisatie 2018				Begroting (ab) naar taakveld b-m					Realisatie 2019			
	Milieu	Bouw	Materieel	Totaal	Milieu	Bouw	Materieel	Overig	Totaal	Milieu	Bouw	Materieel	Totaal
- Vergunningen	4,8	-		4,8	4,5				4,5	3,94	-	-	3,9
- Handhaving	0,6	6,8		7,4	8,6	2,1			10,8	9,31	2,47	-	11,8
- Advies	3,8	-		3,8	1,2				1,2	4,76	-	-	4,8
- Stelseltaken	-	-		-					-	-	-	-	-
- Algemeen & projecten	12,7	-	-	12,7	10,6				10,6	9,29	0,89	-	10,2
- Onverdeeld (ivm fin. afspraken)									-				
Totaal werkpakket	21,9	6,8	-	28,7	24,8	2,1	0,0	0,0	27,0	27,3	3,4	-	30,7
Specificatie alg. & projecten													
- divers	0,1			0,1						0,38	-	-0,00	0,4
- RVMK	0,3			0,3			0,3		0,3	-	-	-	-
- ORM	0,3			0,3			0,1		0,1	-	-	-	-
- Wabo		-		0,0					-	-	-	-	-
- subsidie GUOV	-1,3			-1,3					-	-	-	-	-
Totaal	21,3	6,8	-	28,1	24,8	2,1	0,4	0,0	27,4	27,7	3,4	-0,0	31,0
* subsidie (in 2018 als teruggave geboekt)													

Westervoort	Realisatie 2018				Begroting (ab) naar taakveld b-m					Realisatie 2019			
	Milieu	Bouw	Materieel	Totaal	Milieu	Bouw	Materieel	Overig	Totaal	Milieu	Bouw	Materieel	Totaal
- Vergunningen	5,5	-		5,5	7,3				7,3	9,61	0,36	-	10,0
- Handhaving	26,0	2,7		28,7	34,0	1,2			35,2	24,66	2,11	-	26,8
- Advies	9,7	-		9,7	14,9				14,9	21,73	-	-	21,7
- Stelseltaken	-	-		-	0,4				0,4	0,40	-	-	0,4
- Algemeen & projecten	13,2	-		13,2	20,5				20,5	17,73	2,23	-	20,0
- Onverdeeld (ivm fin. afspraken)									-				
Totaal werkpakket	54,5	2,7	-	57,2	77,1	1,2		0,0	78,4	74,1	4,7	-	78,8
Specificatie alg. & projecten													
- divers	-0,2			-0,2						1,87	-	-1,29	0,6
- RVMK	3,5			3,5			2,5		2,5	-	-	-	-
- ORM	2,6			2,6			0,7		0,7	-	-	-	-
- Wabo		-		0,0					-	-	-	-	-
- subsidie GUOV	-2,7			-2,7					-	-	-	-	-
Totaal	57,7	2,7	-	60,4	77,1	1,2		0,0	81,6	76,0	4,7	-1,3	79,4

* subsidie guov en eed (in 2018 als teruggave geboekt)

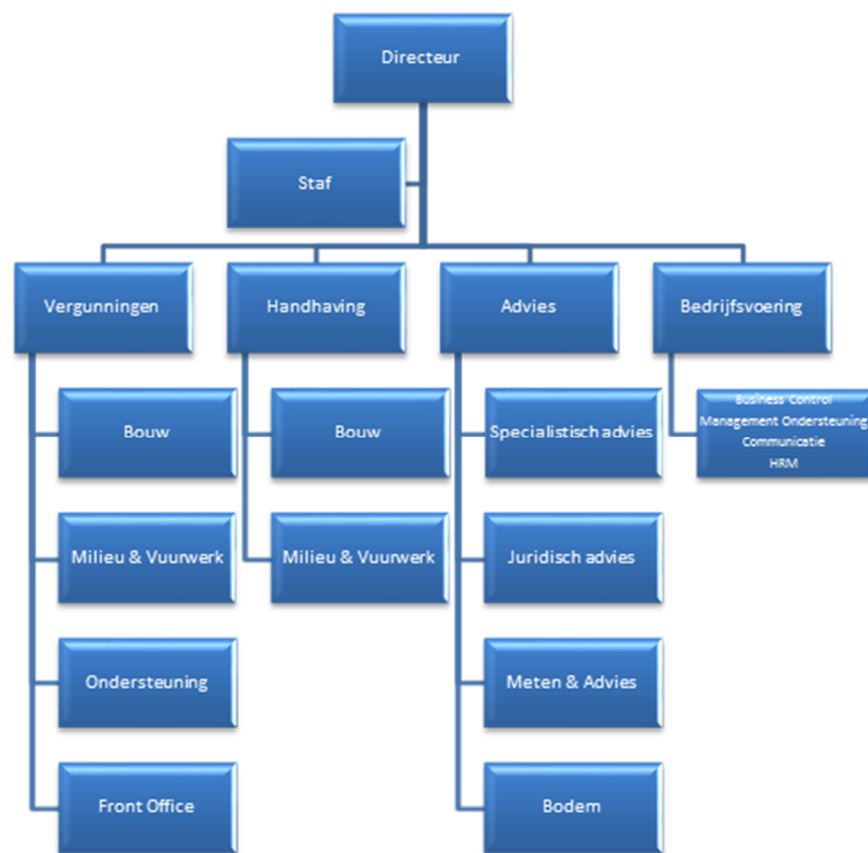
Zevenaer	Realisatie 2018				Begroting (ab) naar taakveld b-m					Realisatie 2019			
	Milieu	Bouw	Materieel	Totaal	Milieu	Bouw	Materieel	Overig	Totaal	Milieu	Bouw	Materieel	Totaal
- Vergunningen	153,3	18,0		171,3	136,9	44,5			181,4	157,27	25,99	3,25	186,5
- Handhaving	319,9	22,9		342,8	331,8	10,6			342,4	410,27	27,25	-	437,5
- Advies	91,6	-		91,6	84,1				84,1	124,24	-	-	124,2
- Stelseltaken	-	-		-	3,5				3,5	0,93	-	-	0,9
- Algemeen & projecten	46,8	1,2		48,0	84,3				84,3	54,39	2,23	-	56,6
- Onverdeeld (ivm fin. afspraken)									-				
Totaal werkpakket	611,6	42,0	-	653,7	640,5	55,1	0,0	0,0	695,6	747,1	55,5	3,2	805,8
Specificatie alg. & projecten													
- divers	20,7			20,7						6,33	-	0,19	6,5
- RVMK	10,0			10,0			7,2		7,2	-	-	-	-
- ORM	7,4			7,4			2,1		2,1	-	-	-	-
- Wabo		-		0,0					-	-	-	-	-
- subsidie GUOV	-13,8			-13,8					-	-	-	-	-
Totaal	635,9	42,0	-	677,9	640,5	55,1	9,3	0,0	704,9	753,4	55,5	3,4	812,3

* subsidie (in 2018 als teruggave geboekt)

Provincie Gelderland	Realisatie 2018				Begroting (ab) naar taakveld b-m					Realisatie 2019			
	Milieu	Bouw	Materieel	Totaal	Milieu	Bouw	Materieel	Overig	Totaal	Milieu	Bouw	Materieel	Totaal
- Vergunningen	145,6	12,5		158,1	405,3				405,3	142,16	1,34	-	143,5
- Handhaving	1.042,2	15,2		1.057,4	910,6	4,6			915,2	1.250,09	9,70	170,85	1.430,6
- Advies	783,8	-		783,8	903,7				903,7	827,42	-	35,14	862,6
- Stelseltaken	-	-		-	43,3				43,3	27,23	-	-	27,2
- Algemeen & projecten	593,4	14,2		607,5	341,3				341,3	588,07	27,52	-	615,6
- Meet en Advies									-				
Totaal werkpakket	2.564,9	41,9	-	2.606,8	2.604,0	4,6	0,0	0,0	2.608,7	2.835,0	38,6	206,0	3.079,5
Specificatie alg. & projecten													
- divers / voornamelijk vink	-216,1			-216,1						-	-	223,86	223,9
- RVMK	-			0,0					-	-	-	-	-
- ORM	-			0,0					-	-	-	-	-
- Wabo	206,8	-		206,8			206,8		206,8	200,28	-	-	200,3
- subsidie GUOV	-			0,0					-	-	-	-	-
Totaal	2.555,6	41,9	-	2.597,5	2.604,0	4,6	206,8	0,0	2.815,5	3.035,3	38,6	429,8	3.503,7

* voornamelijk afrek. Vink (met Oddv)

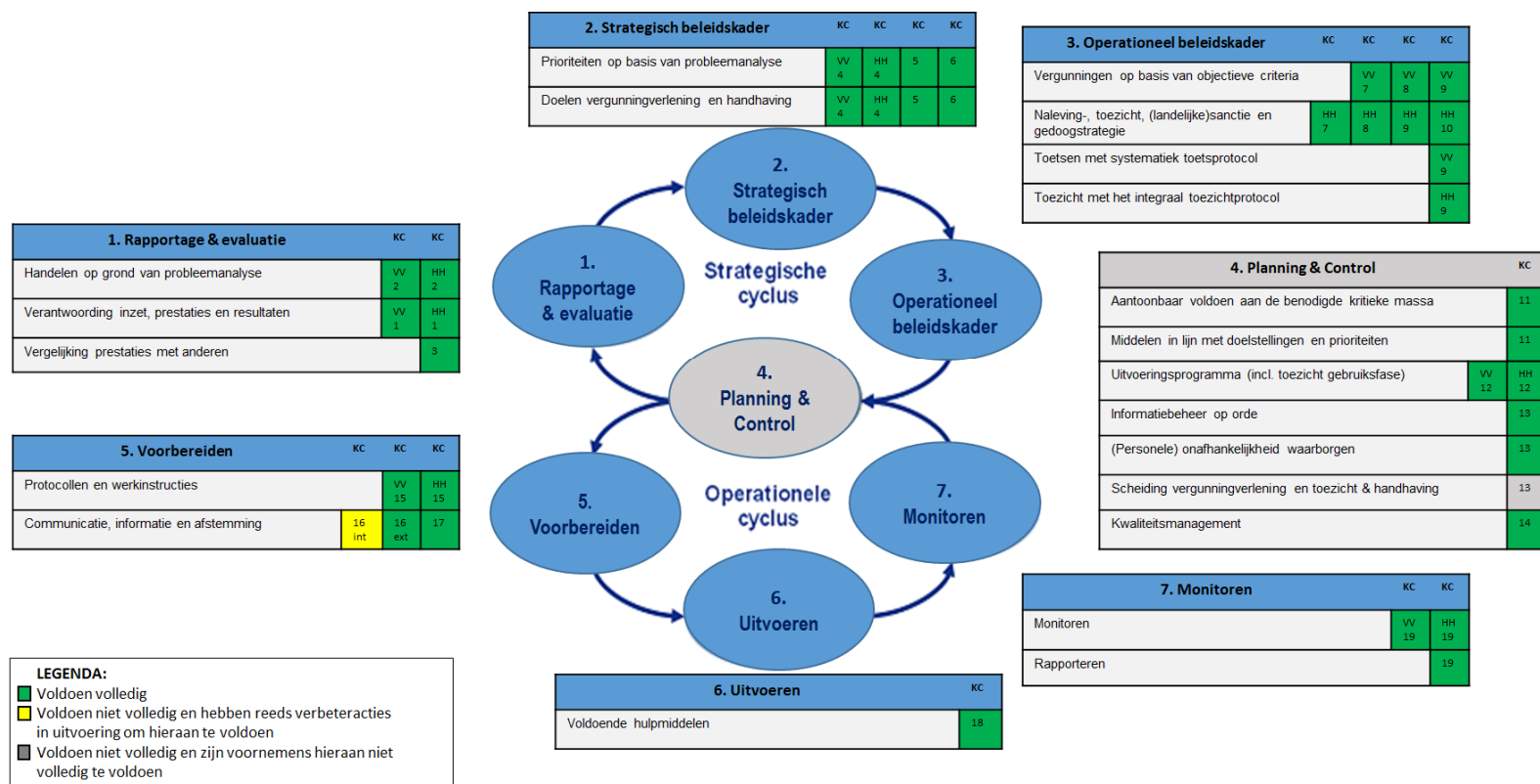
Bijlage 2: Organogram per 31 december 2019

NB: de afdelingen Functioneel beheer en Administratief servicepunt behoorden in 2019 formeel bij de afdeling bedrijfsvoering. In de praktijk worden deze aangestuurd vanuit de afdeling Vergunningen, zoals opgenomen in het organogram.

Bijlage 3: VTH Dashboard

BEHAALDE RESULTATEN 2019 KC 2.1 ONDERDELEN BIG-8 Omgevingsdienst Regio Arnhem

Toelichting

ODRA is goed op weg om volledig robuust te zijn op de VTH Kwaliteitscriteria. Voor wat betreft de procescriteria scoren we groen op 17 van de 19 gebieden. Op het gebied van rapportage en evaluatie, maar ook kwaliteitsmanagement en monitoring zijn er verbeterinitiatieven gestart in 2019.

Bijlage 4: Controleverklaring

adres Pascalweg 2
6662 NX Elst (Gld.)
telefoon 0481-463534
e-mail elst@jonglaan.nl
internet www.jonglaan.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de in de jaarstukken 2019, op pagina 32 tot en met 49, opgenomen jaarrekening 2019 van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2019 een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2019 als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem per 31 december 2019 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen, in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, zoals opgenomen in het normenkader.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2019;
- 2 het overzicht van baten en lasten over 2019;
- 3 de toelichtingen met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen; en
- 4 de SiSa-verantwoording inzake het project geluidsanering verkeerslawaaai.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het door het algemeen bestuur vastgestelde Controleprotocol en het Controleprotocol WNT 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves. Op basis van artikel 2, lid 7 Bado is deze goedkeuringstolerantie door het algemeen bestuur vastgesteld. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de toleranties gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken het jaarverslag, bestaande uit de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat
- alle informatie bevat die op grond van het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten volgens de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV en de bepaling van en krachtens de WNT.

Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, zoals opgenomen in het normenkader.

Het dagelijks bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de Gemeenschappelijk Regeling in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het dagelijks bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het dagelijks bestuur het voornemen heeft om de Gemeenschappelijk Regeling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de Gemeenschappelijk Regeling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol vastgesteld door het algemeen bestuur, het controleprotocol WNT 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het dagelijks bestuur gemaakte schattingen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen zonder materiële afwijkingen weergeeft.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Elst, 6 april 2020

De Jong & Laan Accountants B.V.

Origineel getekend door N.C. van der Wolf MSc RA